

Komentar

glasilo občine Komen
Letnik 3, številka 3, MAJ-JUNIJ 2008

Poslnina plačana pri pošti 6223 Komen

Konjički Zorana Mušiča, litografija, 1949

Pogubni posegi Silvestra Komela,
akril olje na platno

Padli angel Aleksija Kobala,
mešane tehnike na platnu, 1992

DVAJSETLETNICA SPACALOVE GALERIJE V ŠTANJELU TRIJE POGLEDI KRAŠKE KRAJINE: ZORAN MUŠIČ SILVESTER KOMEL ALEKSIJ KOBAL

Pokrajina kot ustvarjalni vir, kot inspiracija likovnim rešitvam, kot vzpodbuda k iskanjem v krajinski motiviki in v pejsažu je pomembno označila ustvarjalno pot mnogih likovnih umetnikov primorske provenience različnih generacij in umetniških slogov ter stilnih opredelitev. V nekaterih njihovih delih ali v celotnem opusu je kot najpomembnejše vsebinsko in formalno izhodišče njihovim notranjim popotovanjem in izraznim iskanjem mogoče zaslutiti prav Kras, ki je v umetnikovih prepesnjenih vizijah ustvarjal nova in nova sporočila, izražena v prepoznavnem avtorskem likovnem jeziku.

S Krasom je še kako plodno povezano tudi ime Lojzeta Spacala, slikarja in grafika, ki se je štel za »nekakšnega kraškega samotnega trubadurja. On poje svojo kraško pesem vsem, ki ljubijo naš Kras in lepo umetnost«. In po njem nosi svoje ime štanjelska galerija.

Tudi avtorji treh različnih generacij in tudi različnih likovnih jezikov Zoran Mušič (1909-2005), Silvester Komel (1931-1983) in Aleksij Kobal (1962) so v Krasu, v kraški pokrajini s svojo značilno trpkostjo, kamnitostjo, trdoto, od sonca ožgano in razpokano zemljo rdečih, rjavih in oker odtenkov našli svoj vsebinski vir, bodisi v večini svojega ustvarjenega opusa ali pa samo v nekaterih svojih ustvarjalnih ciklih. In čeprav razpeti med različne kraje bivanja in ustvarjanja, so kraško pokrajino vendarle opazno vtakali v svoja likovna iskanja in tako ob njej in z njo sledili teoretičnemu diskurzu o temeljnih ontoloških vprašanjih same umetnosti, o vlogi formalizma in drugih likovnih elementih, o segmentih modernizma in vplivih postmodernizma.

Zoran Mušič in Silvester Komel sta ustvarjala in Aleksij Kobal ustvarja iz sebe; sledila sta in sledi tisti notranji potrebi, ki ju je gnala in ga žene v skrivnostna iskanja, da sta morda videla ali vidi v vsem tem iskanju neko »nujnost, ki presega vse druge nujnosti«.

Za to razstavo izbrana slikarska in grafična dela naj bodo podoživeta kot grandiozna paleta videnj, ki vsakomur razkrijejo samo tisto, kar hoče videti in podoživeti; morda tudi tako, kot je zapisal Marcel Duchamp, da so pravzaprav gledalci tisti, ki naredijo sliko, saj slika ne obstaja zgolj kot plod umetnikovega pogleda ali umetniške roke, ki jo izdelata, temveč jo ustvarijo tudi pogledi gledalcev. Ti se z deli lahko poistovetijo in sledijo tisti ključni misli, ki jo je v svoje delo vtakal umetnik - tokrat umetniki Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal, ki so v prepoznavnem rokopisu, na način, ki je izrazito osebno, v likovni govorici, ki je iskala in išče novih poti, ovrednotili krajino kot motiv, ki tudi v drugi polovici 20. stoletja in na prehodu v novo stoletje ostaja likovno zanimiv in sporočilen.

REDNI POGOVOR Z ŽUPANOM ČEZ POLDRUGI MESEC POVSOD NA KOMENSKEM NEOPOREČNA PITNA VODA IZ VODOVODA

Za junijsko izdajo Komentarja župan občine Komen Uroš Slamič sporoča, da se v komenski občini končujejo prizadevanja za oskrbo občanov s kakovostno pitno vodo iz brestoviškega vodnega zajetja. Napoveduje nadaljnje komunalno urejanje Komna in še večjo skrb za videz naših krajev. Obljublja v dveh letih širok dostop do telefonskih in internetnih povezav ter pestre radijske in televizijske ponudbe na vsem Komenskem. Soglašja s pobudo Sveta komenske osnovne šole o njenem preimenovanju ter vrednoti pomen in težo našega občinskega praznika, ki ga bomo slavili v nedeljo, 22. junija ...

Kako daleč so dela za dokončno ureditev oskrbe prebivalcev vasi Brje in Lukovec s pitno vodo iz vodovodnega omrežja Kraškega vodovoda?

"Z velikim veseljem sporočam občanom, da so v vasi Brje pri Komnu dela za oskrbo prebivalcev z vodo iz Kraškega vodovoda končana, da so končana gradbena dela vodovodnega hranilnika v Nadrožici in da je vodovod napeljan tudi do vasi Lukovec, kjer so prve dni junija začeli z gradnjo vodovodnih razvodov do tamkajšnjih domačij oziroma hiš. In kaže, da bodo gospodinjstva dobila vodo že pred pogodbenim rokom, to je avgustom letos.

Tako smo zagotovili dovolj kakovostne pitne vode prebivalcem Brij, z zbiralnikom vode v Nadrožici pa bo izboljšana oskrba s pitno vodo tudi v Gorjanskem. Pred običajnimi pričakovanimi povečanimi poletnimi potrebami po pitni vodi nam je končno uspelo zagotoviti to življenjsko zelo pomembno dobrino vsem prebivalcem naše občine. So pa še manjši zaselki, deli vasi oziroma posamezniki v nekaterih vaseh, ki bodo dobili vodo čim prej, saj

tudi na teh primerih delamo intenzivno (Štanjel, Kobdilj, Trebižani).

V skladu s pogodbo med donatorjem potrebnih finančnih sredstev, to je z Norveškim finančnim mehanizmom, bomo v obeh krajih (Brje, Lukovec) pripravili ustrezna otvoritvena dogodka ter poskrbeli za informiranje javnosti o tem, kdo je zgrajitev vodovodov doniral. Na prireditve bomo povabili vse tiste, ki so prispevali k tej res potrebi, sicer nekoliko pozni pridobitvi.

Kaj lahko poveste o komunalnem urejanju naselja Komen-jug?

Občinski svet Občine Komen je sprejel nov odlok o komunalnem prispevku za območje Komen-jug. Gre za območje 21.000 kvadratnih metrov površine, namenjene organizirani in urbanistično urejeni individualni gradnji. Sredstva, pridobljena iz tega naslova, bo Občina namenila za gradnjo komunalne infrastrukture. S tem bo zagotovila tako imenovani lastni delež finančnih sredstev pri infrastrukturnih projektih, ki jih bomo financirali s pomočjo evropskih in ostalih finančnih mehanizmov.

Na območju Komen-jug bomo v prihodnjih tednih pričeli z odprodajo zemljišč. Občina je lastnica kakšnih 14.000 kvadratnih metrov površin v tem kompleksu, ki smo ga uredili z komasacijsko pogodbo in s sprejeto urbanistično ureditvijo. Za ta kompleks je na Upravni enoti v Sežani že naša vloga, da pridobimo gradbeno dovoljenje za ureditev komunalne infrastrukture, ki jo mora Občina Komen zgraditi do konca leta 2009.

V prihodnjih mesecih bomo sprejeli še nekaj odlokov o komunalnem prispevku za posamezna območja v občini, kjer je bolj izrazito izražen interes po gradnji. Še letos načrtujemo sprejem odloka o komunalnem prispevku za področje celotne občine. Občina bo s tem pridobila del sredstev za gradnjo infrastrukture, kar bo predstavljalo tako imenovani lastni delež v finančni konstrukciji posameznega projekta in s tem lažjo pridobitev drugih dodatnih virov financiranja. Obenem pa bo to za občino tudi obveza, da mora to infrastrukturo v določenem roku tudi zgraditi. S tem bodo pridobili tako investitorji, ki bodo prišli

do komunalnih priključkov in uresničitve svojih potreb, kot tudi občina, ki bo lahko s temi finančnimi sredstvi hitreje, bolj celovito in organizirano uresničevala infrastrukturne projekte. Tak način bo tudi za investitorje ugodnejši in cenejši.

Če se dotaknem še poteka gradnje komunalne infrastrukture v Komnu, smem reči, da ta poteka skladno z načrtom. Prenovljena je cesta od Papirnice mimo zdravstvenega doma do transformatorske postaje. Dela potekajo še na edino preostalem kraku na jugozahodnem delu novega naselja v Komnu. Začenjamo tudi dela na vzhodnem obrobju Komna. V naslednjih nekaj mesecih bomo uredili še vse lokalne cestne odcepe, ki potekajo zunaj državnih cest skozi Komen in so lokalne narave, predvidoma prihodnji mesec pa bomo začeli z urejanjem glavne državne ceste od Brda do Aluminija.

Prve dni julija se končuje tudi javni razpis o izboru najugodnejšega ponudnika za zgraditev občinske čistilne naprave, ki mora biti zgrajena do konca letošnjega leta.

Komentar

Glasilo občine Komen
Letnik 3, številka 3, MAJ-JUNIJ 2008
Izdajateljica: Občina Komen,
Komen 86, 6223 Komen
Telefon: 05/731-04-50
Fax: 05/731-04-60
Spletna stran: www.komen.si
e-pošta: komentar@komen.si
Število izvodov: 1.400

Glasilo brezplačno prejemajo gospodinjstva v občini Komen.

Uredniški odbor:

Dušan L. Rebolj (odgovorni urednik),
Andreja Štok (pomočnica odg. urednika),
Tanja Godnič, Ana Godnik in Petra Mezinec.
Ureditev in produkcija: Mediacarso, d.o.o.,
Sveto 39, 6223 Komen,
Grafično oblikovanje in prelom: Lev Lisjak
Tisk: Print Luin Dušan, s.p.,
Sveto 58, 6223 Komen

Informacije v zvezi z izdajo glasila občine Komen dobite na tel. št. 05/731-04-52.

Vabljeni, da svoje prispevke (članke in slikovno gradivo), s katerimi želite obogatiti tudi vaše glasilo, pošljete v elektronski obliki na naslov komentar@komen.si, najpozneje do 25. julija 2008!

Na področju investicij se zaključuje javni razpis za izbor graditelja zbirnega centra za odpadke v Komnu, saj hočemo tak center dograditi še letos."

Sprejet je občinski odlok o režijskem obratu Občine Komen. Za kaj bo ta obrat zadolžen, kako bo deloval ter kdo ga bo vodil?

"Po nekajletnih prizadevanjih mi je uspelo prepričati svetnike, da so sprejeli odlok o režijskem obratu Občine Komen, s katerim bomo mogli hitro, čim bolj učinkovito in kar se da poceni odpravljati vse tiste manjše komunalne probleme, ki motijo ali obremenjujejo občane. Občina Komen je kar velika po svoji površini. Razpolaga z velikim premoženjem, ki ga je treba kar najbolje uporabljati in vzdrževati. Zato mora imeti ustrezen servis ter usposobljene ljudi v njem. S tem hočemo zagotoviti, da bodo javne površine v občini vedno urejene in po svojem namenu uporabne, pa naj bodo to javne in sprehajalne poti, javna razsvetljava, prostori za parkiranje vozil, prometna signalizacija, izobešanje in shranjevanje zastav, pa še vse drugo, kar je javnega namena in kar služi prebivalstvu ter kakovosti njegovega bivanja na njenem območju. Dosedanje naročanje takih storitev zunanjim izvajalcem je zahtevalo dolgotrajne postopke javnih razpisov in njihovega izbora, zaradi česar so se neurejene zadeve urejale prepočasi in ne vedno po sprejemljivi, ampak po previsoki ceni, kar vse je pogosto povzročalo nezadovoljstvo občanov..."

Sedaj se končuje javni razpis za dva delavca v občinskem obratu in sicer za vodjo in koordinatorskega ter delavca. Delo zanj nikdar ne bo zmanjkalo, saj bosta morala skrbeti za urejenost in privlačnost podobe ne le Komna ampak vseh vasi in zaselkov v občini. Poudarek v njunem delu bo tudi spodbujanje in usklajevanje urejevalnih del po vaseh in zaselkih, za kar zdaj skrbijo vaški odbori. V okviru občinske uprave pa bomo skrbeli za usmerjanje in koordiniranje dela, ki ga zagotovo ne bo zmanjkalo."

Kako je z načrtom za razvoj odprtega širokopasovnega omrežja na območju občine Komen?

"Da zagotovimo na območju naše občine kar najboljši sistem širokopasovnega komunikacijskega sistema, ki bo vsem občanom zagotavljal hitre in kakovostne telefonske in internetne povezave ter spremljanje ustrezno velikega, pestrega in

kakovostnega števila televizijskih in radijskih programov domačih ter tujih ponudnikov, smo na javnem razpisu izbrali najboljšega ponudnika in z njim podpisali pogodbo v vrednosti 3,2 milijona €. Vso potrebno dokumentacijo o tem smo predložili z vlogo za sofinanciranje Ministrstvu za gospodarstvo in v nekaj tednih pričakujemo odgovor. Bili smo na to pripravljeni in hitri, saj so se na objavljeni razpis pravočasno prijavile samo tri občine. Zato upravičeno pričakujemo, da bomo v kratkem prejeli ustrezno odločbo ter podpisali pogodbo s sofinancerjem. Na osnovi tega načrtujemo, da bomo v največ dveh letih vse vasi in zaselke v občini povezali z optičnimi kablji za sodoben širokopasovni komunikacijski sistem, kakršne že imajo ali jih uvajajo v velikih mestih. In to za enako ceno oziroma za enake stroške. Sodobna komunikacijska cesta je osnova za hiter razvoj vsakega teritorija, tudi za razvoj naše občine! Ne le na področju gospodarstva, turizma in šolstva, ampak tudi na drugih področjih človekovega udejstvovanja - kulture, športa, prostega časa in razvedrila."

Zakaj se pripravlja predlog odloka za spremembo imena Osnovna šola Antona Šibelja Stjenke v poimenovanje Osnovna šola Komen?

"V letošnjem maju je bila na Občinski svet naslovljena pobuda Sveta Osnovne šole Antona Šibelja Stjenke Komen o preimenovanju te šole v Osnovno šolo Komen, torej brez poimenovanja po narodnem heroju Antonu Šibelju Stjenku. Predlagal ga je Svet staršev komenske šole. Podprla sta ga tudi anketa učiteljev in Svet šole. In Svet šole je pobudo naslovil na svetnike....

Tudi sam soglašam s pobudo oziroma s predlogom! V prvi vrsti vidim to pobudo v skladu z načeli, naj vzgojno-izobraževalne ustanove v osnovi ne nosijo imen po bojevniki, saj je to v nasprotju s konceptom, ki naj bi ga izvajala šola. Tudi, če so bili s svojimi dejanji zaslužni za nek prostor. Zato te pobude ne smemo in ne moremo gledati kot dejanje, usmerjeno proti heroju Stjenki. Predlagana sprememba imena komenske šole je izključno v kontekstu vzgojno-izobraževalno doktrine. Takšna ali podobna spoznanja so vodila do enakih odločitev že v več občinah na Slovenskem. Sodim, da lahko spomin na heroja Stjenka ohranjamo v nekoliko širšem šolskem okolju z ureditvijo manjšega parka in z njegovim spomenikom v njem. Soglašam, da gre tu za povsem racionalno in načelno odločitev, hkrati pa že vnaprej zavračam vsakršen možen namig ali celo očitek kogar koli, ki bi

to pobudo poskušal izrabiti za kakršna koli ideološka obračunavanja. Zavzemam se, podobno kot predlagatelj pobude, naj to velja tudi za vsa mogoča nova hotenja po poimenovanju naše šole po komurkoli drugem zaslužnem človeku, skupini, organizaciji ali dogodku. Največjo prepoznavnost komenske šole in njene štanjske podružnice bomo zagotovili s poimenovanjem komenskega prostora - naše občine Komen, na katerem so delovali tako pomembni, spoštovani vredni in ugledni ljudje, kot so bili Abram, Fabiani, Kos, Stjenka, Štrekelj in še nekateri!"

Kako gledate na letošnji občinski praznik in na predloge za prejemnike občinskih priznanj?

"Izredno vesel sem, da bomo letos drugi uradno praznovali občinski praznik na osnovi vseh potrebnih odločitev in sklepov našega Občinskega sveta. Vesel sem tudi, ker bomo pred tem tudi letos že osmič podelili Štrekljevo nagrado v Gorjanskem. To nas namreč utruje v prepričanju, da je bila odločitev za ustanovitev nagrade dobra in pravilna.

Trudimo se pripraviti tak program in takšno vzdušje, ki sprošča in spodbuja medsebojno spoznavanje in druženje ter uresničitev kakšne izmed zamujenih priložnosti v lanskem letu. Občinski praznik je in naj bo vse bolj praznik vseh naših občanov in želim si, da bi tak tudi ostal. Zadovoljen sem, ker je prišlo na pristojen naslov Občine veliko predlogov za občinska priznanja, kar govori, da je med nami veliko izjemnih ljudi, ki so s svojim delom na različnih področjih človekovega udejstvovanja prispevali pomemben delež k razvoju, napredku, ugledu in prepoznavnosti našega prostora ter na različne načine obogatili in popestrili naš gmoten in duhovni standard ter nam pomagali k rasti našega vsakršnega blagostanja.

Za občinski praznik se zahvaljujem vsem, ki ste kakor koli pomagali k rasti blagostanja in zadovoljstva prebivalstva na Komenskem. Vsem občankam in občanom čestitam za naš skupni praznik in jih vabim, da se udeležijo dogodkov in prireditev ob našem prazniku. Ljudem, ki bodo prišli praznovati naš praznik od drugod, pa se zahvaljujem za podporo našim stremljenjem in izrekam povabilo: Še pridite med nas!"

Vaš župan Uroš Slamič

OBČINSKI PRAZNIK

OBČINA KOMEN BO 22. JUNIJA PRAZNOVALA OBČINSKI PRAZNIK

Pred dvema letoma je Občinski svet občine Komen sprejel Odlok o prazniku in priznanjih občine Komen. Za praznik občine je določil dan sprejetja občinskih simbolov 21. junij. Letos bo tako občina Komen praznovala svoj drugi občinski praznik, in sicer v nedeljo, 22. junija 2008 na parkirišču pred občinsko stavbo.

Letošnje praznovanje občinskega praznika bomo obogatili z animacijo za otroke v organizaciji Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana in tabornikov iz Roda kraških j'rt (ob 16. uri na prostoru ob Stari šuli) ter s predstavitvijo in ponudbo tipičnih proizvodov občine Komen na stojnicah (od 16. ure naprej na cesti mimo občinske stavbe). K sami predstavitvi želimo privabiti čim večje število ponudnikov in tudi društev, ki bi se želela predstaviti.

Osrednja slovesnost se bo pričela ob 19. uri s krajšim kulturnim programom in podelitvijo občinskih priznanj ter priznanj za najboljša vina v občini Komen za leto 2008. Po končanem uradnem delu bo zabava s plesom s skupino Allegro in z Natalijo Verboten.

Občinski praznik je namenjen praznovanju in druženju vseh občanov, zato vas vabimo, da obiščete prireditve v počastitev letošnjega občinskega praznika in osrednjo slovesnost pred občinsko stavbo v Komnu!

Hkrati napovedujemo zaporo državne ceste mimo občinske stavbe v dolžini 240 metrov od križišča pri okrepčevalnici na Brdu do križišča pri bencinskem servisu OMV v nedeljo, 22. junija od 12. ure do 23. junija do 3. ure. Hkrati bo zaprt tudi del občinske ceste od Gasilskega doma do križišča pri papirnici Fotokop.

Naprošamo vse stanovalce in uporabnike parkirnih prostorov, da svoja vozila s prireditvenega prostora (cesta mimo občinske stavbe in parkirišče pred njo ter prostor pred barom Paradiso) pravočasno umaknejo v nedeljo, 22. junija do 12. ure.

Spoštovane občanke in spoštovani občani!

**Letos bomo praznovali drugi
OBČINSKI PRAZNIK.**

Čestitamo vsem in vam želimo veliko zdravja
in osebne sreče! In kaj je sreča?
Za nas je tudi to, da jih imamo:

pevce MePZ Cominum,
ki praznuje 10. obletnico delovanja,
in
člane Pihalnega orkestra Komen,
ki so na mednarodnem tekmovanju
v Strasbourgu dosegli
4. mesto in 2. nagrado v 1. kategoriji.

In sreča je, da imamo vas vse, dragi občani!

Ob občinskem prazniku, 21. juniju,
in dnevu državnosti, 25. juniju,
čestitamo vsem občankam in občanom!

Župan Uroš Slamič, podžupan Igor Zega
in člani občinskega sveta občine Komen

UREDNIŠKI UVODNIK

MEDKULTURNI DIALOG - EVROPSKA KRILATICA, UMEŠČENA V NAŠ VSAK DAN

S 1. julijem bomo Slovenci končali polletni mandat predsedovanja Evropski skupnosti in upam, da bomo poželi kaj pohval in ne samo graj naših ljudi, da »na veliko zapravljamo«. Ja, predsedovanje ima svojo ceno!

In sem v času predsedovanja umestila evropsko krilatico »MEDKULTURNI DIALOG« v naš vsakdan, bolje rečeno v naše okolje ne prav velike občine. Če prav razumem sporočilno moč Evrope, gre za prizadevanja, da bi se ljudje različnih narodnosti, kultur, veroizpovedi in idejnega prepričanja medsebojno spoznavali, dojeli različnost in z različnostjo dosegli sobivanje. Spoznavanje terja pogovor, pretok informacij. In tu sem pred problemom, ki bi vam ga rada, dragi občani, razkrila, kot ga sama čutim.

Želim biti zelo konkretna...

V mesecu aprilu letos smo imeli v Komnu redno KRVODAJLSKO AKCIJO v organizaciji OBMOČNEGA ZDRUŽENJA RDEČEGA KRIŽA SEŽANA. V prostorih Osnovne šole Komen izvajamo to tako humanitarno akcijo. In sem kot prostovoljka Rdečega križa slišala pripombo: »Zakaj nič več ne oglašujete? Ljudje smo pre-

malo seznanjeni, da bo akcija. Razobesite spet plakate kot nekoč!« - In smo jih, pa kaj, ko z avtomobili hitimo mimo njih in jih ne vidimo. Pa sem pomislila na dejstvo, da vsi krvodajalci na območju nekdanje Občine Sežana - v OBČINI KOMEN je teh kar 184 - dobijo pravočasno prijazna vabila na akcijo. Kaj bi ne bilo lepo, da bi pretok informacij našel pot do sosesa, prijatelja, znanca, ki morda ni krvodajalec in ki bi se najbrž pridružil tej veliki družini najbolj srčnih ljudi, če bi bil vanjo povabljen? Tudi v tem vidim medkulturni dialog - našo prepotrebno vez, živo izmenjavo informacij.

In sem pri drugi akciji! V dneh pred prvomajskimi prazniki smo dobili - vsako gospodinjstvo v Občini Komen - vabilo na tri dogodke - na KRESOVANJE, na VAŠKI SEJEM in na predavanje "HRANA-ENERGIJA-ZDRAVJE" Vesela sem bila, da je bil obisk »na višini«, toda spet so nekateri, in teh ni bilo malo, potarnali, da za predavanje niso vedeli. Kaj je z medsebojno komunikacijo?

Prav nesrečno pa sem se počutila na DELAVNICI O ZDRAVI PREHRANI v SOBOTO, 10. maja 2008. Delavnica je bila ob 8. uri v Osnovni šoli Komen. In smo se dogovorili, da se bomo v projekt »DAN DRUŽENJA TREH GENERACIJ« vključili Vaška skupnost Komen, Krajevna organizacija Rdečega križa Komen, Klub Kraški dren Sežana - telovadna skupina Komen - in kraška podružnica Društvo za zdravje srca in ožilja... Do tu vse lepo. Osebo sem priporočila, naj bi vabila z naslovom DAN ZA ZDRAVJE dali le šolskim otrokom - 182 jih je, brez Štanjela in okolice. Menila sem, da bi tako prihranili pošne stroške, pa še, naj otroci povedo tudi sosedom, ki nimajo šolskih otrok. Pa ni bilo tako!

Res je, dragi občani, da je bila sobota obdarjena s soncem. Tudi to je res, da zamujamo z deli na vrtovih in poljih zaradi neprestanega deževja v marcu in aprilu. In res je tudi, da je obveznost v dopoldanskem času - za mamo, zaposleno ženo in gospodinj - več kot odveč. Ampak, to je bilo le enkrat v tem letu... A spet večina ni vedela za našo skupno akcijo s šolo.

So morda vabila ostala v šolskih torbah ali smo jih, kot veliko reklam, vrgli na kup za star papir? Pa je uspelo tisti del našega sobotnega druženja, ki smo ga zaznamovali kot TELOVADBA TREH GENERACIJ. Ne boste verjeli, telovadili so majhni otroci, mladi in odrasli ljudje, skupaj, v igrah, ki so jih domiselno načrtovali in izvedli učitelji AGATA, ANA, DRAGICA, VOJKO in ravnateljica NIVES. Vsem hvala za željo, da bi se kulturni dialog - medsebojna komunikacija dotaknila vseh nas in da bi obveščenost ne bila odvisna samo od tega, ali sem dobil vabilo, temveč, da bi postala odraz našega vsakodnevnega medsebojnega sodelovanja.

Odprite se ljudem! Lažje bo nam vsem. In vzemite si kdaj čas zase in za svoje otroke, ki plešejo, prepevajo, telovadijo in se veselijo življenja!

In kako je z DRUŠTVI in z njihovim dialogom? Pohvaliti jih moramo. V našem KOMENTARJU zasledimo njihove pravočasne napovednike dogodkov. Tudi informativni center v Štanjelu uspešno opravlja svoje vlogo. Nagradimo jih za delo tako, da obiščemo njihove prireditve in se udeležimo njihovih akcij!

Želim vam lepo pomlad in poletje se prepustite, pa na NAŠ OBČINSKI PRAZNIK, V NEDELJO, 22. JUNIJA 2008 PRIDITE. Naj postane priložnost našega medkulturnega dialoga!

Ana Godnik

DOBRO JE VEDETI...

Občinska uprava občine Komen

Telefon: 05/731-04-50

Fax: 05/731-04-60

Spletna stran: www.komen.si

e-pošta: obcina@komen.si

Uradne ure:

Ponedeljek, torek, petek od 8,00 do 13,00 ure

Sreda od 8,00 do 17,30 ure

Krajevni urad Komen, Komen 86, 6223 Komen

Telefon: 05/766-85-10

Uradne ure:

Torek od 8,00 do 12,00 in od 13,00 do 15,00 ure

Sreda od 13,00 do 18,00

Petek od 8,00 do 13,00

Za nujne primere se obrnite na sedež

Upravne enote v Sežani, tel. 05/731-27-00

Zdravstvena postaja Komen

Splošna ambulanta Komen, tel. 05/766-85-06

Dr. Gazi Maksuti

Posvetovalnica za otroke, vsako drugo sredo v mesecu

Dr. Franc Tozon

Lekarna Komen, Komen 118d, 6223 Komen

Telefon: 05/731-17-85

Ponedeljek od 8,30 do 15,30 ure

Torek, četrtek in petek od 8,00 do 15,00 ure

Sreda od 9,00 do 18,00 ure.

REFERENDUM

V NEDELJO, 22. JUNIJA 2008 BOMO GLASOVALI O POKRAJINAH IN NJIHOVIH IMENIH

Državni zbor Republike Slovenije je razpisal posvetovalni referendum o območjih in imenih pokrajin v Sloveniji ter O statusu Mestne občine Ljubljana (Odlok o razpisu posvetovalnega referenduma o območjih in imenih pokrajin v Sloveniji ter statusu Mestne občine Ljubljana, Uradni list RS 50/08). Za dan glasovanja je določena nedelja, 22. junij 2008.

V skladu z določili Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS 24/05 ZRLI UPB1) poznamo referendum o spremembi ustave, zakonodajni referendum in posvetovalni referendum o vprašanih iz pristojnosti Državnega zbora. Posvetovalni referendum razpiše Državni zbor o vprašanih iz svoje pristojnosti, ki so širšega pomena za državljane, in sicer na celotnem območju države ali na določenem ožjem območju, pri čemer pa je treba poudariti, da Državni zbor **ni vezan na izid** posvetovalnega referenduma.

Na napovedanem posvetovalnem referendumu bodo državljani glasovali o svoji pokrajini in sicer v vsaki izmed predvidenih pokrajin posebej in s tem, da se ugotovi rezultat v pokrajini in v vsaki občini posebej. Posvetovalni referendum se opravi na območju vse države.

Odlok določa glasovanje v 13 referendumskih območjih, na vsakem izmed referendumskih območij pa se bodo prebivalci odločali o ustanovitvi pokrajine in o njenem imenu.

Prebivalci občine Komen spadajo po Odloku v 9. referendumsko območje, ki vključuje občine Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Sežana, Komen, Izola, Koper, Piran, Pivka in Postojna.

Vprašanja, o katerih bodo volivci 9. referendumskega območja odločali na referendumu, se glasijo:

1.

Ali ste za to, da se v skladu s 143. členom Ustave Republike Slovenije ustanovi Obalno-kraška (Južnoprimorska) pokrajina, ki bo obsegala naslednje občine: Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Izola, Komen, Koper, Piran, Pivka, Postojna, Sežana?

2.

Ali ste za to, da se pokrajina, ki bo obsegala naslednje občine: Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Izola, Komen, Koper, Piran, Pivka, Postojna, Sežana, imenuje Obalno-kraška pokrajina?

3.

Ali ste za to, da se pokrajina, ki bo obsegala naslednje občine: Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Izola, Komen, Koper, Piran, Pivka, Postojna, Sežana, imenuje Južnoprimorska pokrajina?

Glasovalec bo glasoval tako, da bo na glasovnici obkrožil besedo »ZA« ali besedo »PROTI«.

Referendumski izid se bo ugotavljal za celotno referendumsko območje in posebej za območje vsake izmed občin, vključenih v referendumsko območje.

Andreja Štok, Občinska uprava

ŠTREKLJEVA NAGRADA 2008

ETNOMUZIKOLOG JULIJAN STRAJNAR -

LETOŠNJI PREJEMNIK ŠTREKLJEVE NAGRADE

Letošnja Štrekljeva nagrada bo spet prišla v prave roke... »Dobil jo bo človek, ki mu je bil Štrekelj po svojem delu vzornik in učitelj«, kakor je o Julijanu Strajnarju napisal Mirko Ramovš iz Glasbenonarodopisnega inštituta Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti iz Ljubljane.

Julijan Strajnar se je rodil 1936. leta kot sin rudarja staršema, izseljencema z Dolenjskega. Vse do leta 1946 je družina živela v Franciji in vrnitev v domovino je pomenila za Julijana nov izziv, vendar k sreči obogaten z odličnim znanjem francoščine in z izjemnim poslušom za vse, kar je lepega v človeku in v ljudeh. Glasbena nadarjenost ga je vodila najprej na romanistiko, pozneje pa je študiral še etnologijo in muzikologijo. Bil je violinist v simfoničnem orkestru Radia Ljubljana, član inštrumentalne skupine Akademске folklorne skupine France Marolt. In prav tam je vznikla naveza in se odprla pot v Glasbenonarodopisni inštitut. Leta 1946 se je v njem zaposlil kot izvrsten glasbenik in etnomuzikolog. Bolezen je prispevala, da se je Julijan že leta 1995 upokojil, vendar je ostal zvest glas-

bi in inštitutu, ki ga je požlahtil z mnogimi raziskavami glasbenega ljudskega izročila.

Ne samo ljudske pesmi, tudi inštrumentalna glasba in spremljajoči etnološki pojavi, kot je pritrkavanje, so polnili naročje neustavljivega raziskovalca Julijana Strajnarja. Človeku se zdi, kot da je bil Julijan zapisan iskanju tistega, kar je raslo in živel v majhnem človeku, ki se je moral boriti za svoj obstoj. Ali ni tudi njegovo izseljeniško izkustvo prispevalo, da je znal in še danes zna ceniti tiste duhovne vrednote, po katerih smo prepoznavni v svetu?

Kaj vse je Julijan Strajnar posnel, kaj vse je izdal, kaj vse raziskal in zapisal, bomo zvedeli, ko mu bomo podelili Štrekljevo nagrado.

Za to izdajo Komentarja toliko! Prejemniku Štrekljeve nagrade čestitamo že vnaprej in želimo, da bi mu bila Štrekljeva domačija, kjer bo v nedeljo, 15. junija 2008 prejel nagrado, priložnost, ko bo v sebi začutil: BLIŽE SEM NJEMU, KI MI JE BIL VZORNIK!

Ana Godnik

TUDI TO MORAMO VEDETI

IZOBEŠANJE ZASTAV

OB PRAZNIKIH

Kadar pride dan, ko je treba izobesiti državno ali občinsko zastavo, smo nemalokrat v zadregi glede pravilnega načina izobešanja zastav.

Zakon o grbu, zastavi in himni Republike Slovenije (Uradni list RS 67/94) določa, da se zastava izobesi ob praznikih Republike Slovenije in sicer: 8. februarja (slovenski kulturni praznik), 27. aprila (dan upora proti okupatorju), 1. in 2. maja (praznik dela), 25. junija (dan državnosti) in 26. decembra (dan samostojnosti in enotnosti). Zakon o praznikih in dela prostih dnevih (Uradni list RS 26/91, 91/05) je k tem praznikom dodal še tri nove in sicer 17. avgust (združitev prekmurskih Slovencev z matičnim narodom), 15. september (vrnitev Primorske k matični domovini) in 23. november (dan Rudolfa Maistra).

Državna zastava je eden izmed državnih simbolov (poleg grba in himne) in jo izobesimo, kadar želimo pokazati in poudariti pripadnost državi. Pogostost izobešanja zastav se med posameznimi državami zelo razlikuje, vsekakor pa je treba zastavo znati tudi pravilno izobesiti, in sicer tako, da so barve razporejene v pravilnem vrstnem redu od zgoraj navzdol, oziroma pri navpičnem obešanju od leve proti desni. Državni zastavi mora med več obešenimi zastavami vedno pripadati častno mesto; to je, v primeru, da gre za tri zastave, v sredini oziroma v primeru dveh zastav na levi strani (kot jo gleda opazovalec).

Kadar izobesimo državno zastavo z okna, si barve sledijo v tem zaporedju (gledano od zunaj od leve proti desni): bela, modra, rdeča, grb je tako levo zgoraj.

Občina Komen je v preteklih letih za lastne potrebe in za potrebe vaških skupnosti nabavila večje število državnih, evropskih in občinskih zastav. Ob podlagi povpraševanja je vsaka vaška skupnost

dobila določeno število zastav. Za izobešanje zastav skrbi vaški odbor, v prihodnje pa želimo izobešanje zastav urediti z novoustanovljenim občinskim režijskim obratom.

Izobešanje zastave na napačen način oziroma izobešanje zmečkanih, raztrganih in umazanih zastav je prav gotovo žalitev državnega simbola in izraža malomaren odnos do države, občine ali Evropske unije.

Izkažimo spoštovanje do države in občine z rednim izobešanjem zastav ob državnih in tudi občinskem prazniku, ki naj bodo čiste, zlikane in tudi pravilno izobešene!

Občinska uprava

OBČINSKI SVET

SKLEPI 14. REDNE SEJE

OBČINSKEGA SVETA

OBČINE KOMEN (26.03.2008)

Na 14. redni seji Občinskega sveta občine Komen 26. marca 2008 so svetniki sprejeli:

Sklep št. 1

V predlagani obliki in vsebini se sprejme Odlok o programu opremljanja stavbnih zemljišč za območje opremljanja "Komunalna infrastruktura Komen - jug« v Občini Komen v prvem branju.

Sklep št. 2

1. V predlagani obliki in vsebini se sprejme Odlok o proračunu občine Komen za leto 2008 v drugem branju.

2. V predlagani vsebini in obliki se sprejme Letni načrt pridobivanja in razpolaganja s stvarnim premoženjem občine Komen za leto 2008.

Občinska uprava

Z AVTOBUSOM NA MORJE

PREVOZI TRIKRAT DNEVNO OD 26. JUNIJA DO 31. AVGUSTA

Tudi letos bo od 25. junija do 31. avgusta med vikendi in prazniki v poletnem času obratovala avtobusna povezava med Štanjelom in Devinom – povezava med Krasom in morjem. Avtobusno povezavo organizira Občina Komen. Glavni sponzor je Zadruga Kraška banka z Opčin. Avtobusni prevoznik je Avrigo, d.d., iz Nove Gorice. Cene enosmernih vozovnic so med 1,70 in 1,95 evra.

Podrobnejše informacije daje Turistično-informacijski center Štanjel, telefon: 05/769- 00-56, e-mail: tic.stanjel@komen.si, www.kras-carso.com

Opozorilo: Mladolletniki med 7. in 15. letom starosti lahko brez spremstva prestopijo mejni prehod Gorjansko le z veljavnim osebnim dokumentom in s posebnim pooblastilom, ki ga starši pridobijo in podpišejo v krajevnem uradu v Komnu!

VOZNI RED AVTOBUSA ŠTANJEL-SESLJANSKI ZALIV-DEVIN

Postajališče	km	h	h	h
Štanjel	0	09:00	14:00	19:00
Hruševica				
Tupelče	4	09:04	14:04	19:04
Kobjeglava	4	09:05	14:05	19:05
Gabrovica				
Tomačevica	7	09:10	14:10	19:1
Komen	10	09:15	14:15	19:15
Gorjansko	13	09:20	14:20	19:20
Gorjansko MP (Border crossing)	16	09:24	14:24	19:24
San Pelagio/Šempolaj VC/MP (Border crossing)	16	09:29	14:29	19:29
San Pelagio/Šempolaj civico 52/h.št.52	18	09:33	14:33	19:33
Aurisina/Nabrežina civico 65/h.št.65	21	09:38	14:38	19:38
Aurisina/Nabrežina civico 23/h.št.23	22	09:40	14:40	19:40
Aurisina/Nabrežina Municipio/Županstvo	24	09:43	14:43	19:43
Sistiana/Sesljan civico 45/h.št.45	26	09:47	14:47	19:47
Sistiana mare/Sesljanski zaliv	29	09:53	14:53	19:53
Duino/Devin 10e/h.št.10	31	09:57	14:57	19:57
Duino/Devin civico 62c/h.št.62	32	10:00	15:00	20:00

VOZNI RED AVTOBUSA DEVIN-SESLJANSKI ZALIV-ŠTANJEL

Postajališče	km	h	h	h
Duino/Devin civico 62c/h.št.62	0	10:10	15:10	20:10
Duino/Devin 10e/h.št.10	1	10:13	15:13	20:13
Sistiana mare/Sesljanski zaliv	3	10:17	15:17	20:17
Sistiana/Sesljan civico 45/h.št.45	6	10:23	15:23	20:23
Aurisina/Nabrežina Municipio/Županstvo	8	10:27	15:27	20:27
Aurisina/Nabrežina civico 23/h.št.23	10	10:30	15:30	20:30
Aurisina/Nabrežina civico 65/h.št.65	11	10:32	15:32	20:32
San Pelagio/Šempolaj civico 52/h.št.52	14	10:37	15:37	20:37
San Pelagio/Šempolaj VC/MP (Border crossing)	16	10:41	15:41	20:41
Gorjansko MP (Border crossing)	16	10:46	15:46	20:46
Gorjansko	19	10:50	15:50	20:50
Komen	22	10:55	15:55	20:55
Tomačevica	25	11:00	16:00	21:00
Gabrovica				
Kobjeglava	28	11:05	16:05	21:05
Tupelče	28	11:06	16:06	21:06
Hruševica				
Štanjel	32	11:10	16:10	21:10

ORGANI SKUPNE OBČINSKE UPRAVE

USTANOVljeni ORGANI SKUPNE OBČINSKE UPRAVE OBČIN DIVAČA, HRPELJE-KOZINA, KOMEN IN SEŽANA

Občinski svet občine Komen je na 12. redni seji 20. decembra 2007 v drugi obravnavi sprejel Odlok o ustanovitvi organov skupne občinske uprave, s katerim sta bila ustanovljena dva organa skupne občinske uprave občin Divača, Hrpelje Kozina, Komen in Sežana in sicer Medobčinski inšpektorat in redarstvo in Medobčinska notranje revizijska služba. Odlok je bil objavljen v Uradnem listu RS št. 18/2008 ter je pričel veljati petnajsti dan po objavi, začetek delovanja organov skupne občinske uprave pa je določen v roku šestih mesecev od začetka veljavnosti odloka. Oba organa skupne občinske uprave bosta skrbela za izvajanje določenih nalog na področju vseh štirih občin, stroške delovanja organov pa si bodo občine porazdelile glede na število prebivalcev vsake posamezne občine (delež občine Komen tako predstavlja 14,80%).

Na vsakodnevno življenje občanov bo imel medobčinski inšpektorat in redarstvo velik vpliv, zato predstavljam njegovo organizacijo, naloge ter način delovanja.

Sedež obeh organov bo v prostorih občine Sežana, Partizanska 4. Uradne ure za stranke na sedežu organa bodo zagotovljene v obsegu najmanj dvakrat tedensko po dve uri na dan, na sedežu ostalih občin-ustanoviteljic pa najmanj enkrat mesečno po dve uri dnevno. Pisne vloge, pripombe, mnenja občanov se bodo praviloma zbiral na sedežu medobčinskega inšpektorata in redarstva v Sežani. Ne glede na to pa bodo občani pisno prijavo lahko podali tudi na posamezni občini-ustanoviteljici, ki bo prijavo nemudoma posredovala inšpektoratu oziroma redarstvu.

Medobčinski inšpektorat in redarstvo

Cilj ustanovitve Medobčinskega inšpektorata in redarstva je predvsem odpravljanje nepravilnosti in s tem preventivno delovanje, kaznovanje je v tem primeru drugotnega pomena.

Naloga medobčinskega inšpektorata na področju komunalnega in inšpekcijskega nadzorstva so:

- opravljanje nadzorstva nad ločenim zbiranjem in ravnanjem s komunalnimi odpadki;
- opravljanje inšpekcijskega nadzorstva nad javno snago;
- opravljanje inšpekcijskega nadzorstva nad spoštovanjem odlokov o občinskih taksah;
- opravljanje inšpekcijskega nadzorstva nad predpisi, ki urejajo zunanji videz mest, vdrževanje zelenih površin ter okolice zgradb;
- opravljanje inšpekcijskega nadzorstva nad odloki o pokopališki in pogrebni dejavnosti ter urejanju pokopališč;
- opravljanje inšpekcijskega nadzorstva nad odloki, ki urejajo javni red in mir v občinah;
- opravljanje nadzora nad spoštovanjem odlokov o občinskih cestah, določb predpisov o javnih cestah, ki se neposredno uporabljajo za občinske ceste, in o ureditvi cestnega prometa z vzdrževanjem cest in zimsko službo;
- izvajanje nadzora nad urejanjem prometa v občini.

Naloge medobčinskega inšpektorata in redarstva na področju občinskega redarstva so določene z Zakonom o občinskem redarstvu, z Zakonom o varstvu javnega reda in miru in Zakonom o varnosti cestnega prometa in so predvsem:

- evidentiranje opaženih nepravilnosti na terenu;
- evidentiranje prekrškov na terenu;

- izvajanje nadzora nad mirujočim prometom;
- nadzorovanje varnega in neoviranega prometa v naseljih, varovanje cest in okolja v naseljih in na občinskih cestah zunaj naselij, skrb za varnost na občinskih javnih poteh, rekreacijskih in drugih površinah, varovanje javnega premoženja, naravne in kulturne dediščine.

Poleg navedenih nalog bo medobčinsko redarstvo v prekrškovnem postopku odločalo še o nedostojnem vedenju, beračenju na javnem kraju, uporabi nevarnih predmetov, poškodovanju uradnega napisa, oznake ali odločbe, pisanju po objektih, vandalizmu, nedovoljenemu kampiranju, uporabi živali in neupoštevanju zakonitega ukrepa uradnih oseb.

Tako občinski inšpektor kot tudi redar se bosta pri opravljanju svojega dela izkazovala s službeno izkaznico (občinski inšpektor tudi z značko), ki jo morata na zahtevo posameznika, zoper katerega se vodi prekršek, pokazati. Redni oziroma izredni inšpekcijski, komunalni in redarski nadzor se opravlja na podlagi letnega, mesečnega in tedenskega razporeda dela za posamično občino ter glede na nujnost in potrebe posamezne občine-ustanoviteljice ter prijav in vlog občanov. Obrazec o prijavi, pripombah oziroma mnenjih občanov pripravi Medobčinski inšpektorat in redarstvo.

O uradnih urah tako na sedežu skupnih organov v Sežani kot tudi na sedežu občine Komen vas bomo sproti obveščali po spletni strani občine Komen www.komen.si in tudi z glasilom Komentar.

Andreja Štok, občinska uprava

RAZPISI

TRIJE OBČINSKI JAVNI RAZPISI

Obveščamo vas, da je Občina Komen objavila naslednje javne razpise:

JAVNI RAZPIS za dodelitev državnih pomoči na področju kmetijstva in podeželja v občini Komen za leto 2008 (Uradni list RS 47/08). Rok za oddajo prijav je 13.06.2008.

RAZPIS za pridobitev sredstev iz občinskega proračuna za pospeševanje razvoja malega gospodarstva v Občini Komen za leto 2008 (Uradni list RS 45/08). Rok za oddajo prijav je 15.10.2008.

JAVNI RAZPIS za sofinanciranje programov na področju družbenih dejavnosti in turizma v Občini Komen v letu 2008 (Uradni list RS 51/08). Rok prijave je 30 dni od dneva objave v Uradnem listu.

Vsi razpisi kot tudi obrazci za prijavo so dostopni na spletnih straneh občine Komen www.komen.si ali v sprejemni pisarni občine Komen.

Občinska uprava

POBUDA ZA POSTAVITEV KIPOV JOSIPU ABRAMU IN UKRAJINSKEMU PESNIKU TARASU ŠEVČENKU V ŠTANJELU

V mesecu marcu je Štanjel obiskala delegacija iz ukrajinskega veleposlaništva v Ljubljani z veleposlanikom dr. Vadymom Prymachenko in prvim tajnikom Stanislavom Yezhovim. Z njima je prišel tudi prof. Andrija Hevka, tajnik društva Karpati, ki si že več let prizadeva za zблиževanje slovenske ter ukrajinske in rusinske kulture. V tem okviru je ena izmed ključnih osebnosti Štánjelec Josip Abram, prevajalec pesmi največjega ukrajinskega pesnika Tarasa Ševčenka v slovenščino.

Društvo Karpati želi v letošnjem letu postaviti na Abramovi rojstni hiši v Štanjelu doprsna kipa Josipu Abram in Tarasu

Dr. Vadym Primachenko, ukrajinski veleposlanik v Ljubljani, in prof. Andrija Hevka, tajnik društva Krapati.

Dr. Vadym Primachenko - ukrajinski veleposlanik v Ljubljani; komenski župan Uroš Slamič, Stanislav Yezhov - prvi tajnik na ukrajinskem veleposlaništvu v Ljubljani, Tina Jazbec - TIC Štanjel in Vojko Markočič - lastnik rojstne hiše Josipa Abrama.

(Opravičujemo se za pomotoma objavljeno zgornjo fotografijo v prispevku "Obisk češkega konzula na komenskem" v aprilski izdaji Komentarja!)

Ševčenku, pri čemer ga podpirajo tudi ukrajinsko veleposlaništvo, občina Komen, lastniki domačije ter številni drugi. Lahko pričakujemo, da bo postavitve kipov resnično dokončana že v tem letu, saj so svojo pripravljenost za sodelovanje v Štanjelu potrdili g. veleposlanik Prymachenko, komenski župan g. Uroš Slamič in prof. Hevka.

RAZPISI

ŠTIRJE DRŽAVNI JAVNI RAZPISI ZA FINANCIRANJE PROJEKTOV

Javni sklad Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja, Ribnica, objavlja štiri javne razpise za financiranje projektov v kmetijstvu, podjetništvu in infrastrukturi. Kogar to zanima v podrobnostih, naj pokliče po telefonu na št. 01/836-19-53 ali si pregleda domačo stran Javnega sklada R Slovenije za regionalni razvoj, Škrabčev trg 9/a, 1310 Ribnica: <http://www.rdf-sklad.si>!

Predmet razpisov je dodeljevanje ugodnih posojil projektom, ki se jih izvaja na vsem območju Republike Slovenije. Obrestna mera je odvisna od lokacije projekta in je med Euribor + 0,25 % in Euribor + 1 %. Doba vračanja posojila z vključenim moratorijem je do 18 let in je odvisna od zneska odobrenega posojila.

Javni razpisi imajo več rokov za prigrasitev, vendar bo v primeru predčasne porabe razpoložljivih finančnih sredstev na spletnih straneh Sklada objavljeno njihovo zaprtje.

Kmetijstvo

Javni razpis za posojila v kmetijstvu - pridelava (Uradni list RS, št. 47/2008) je namenjen upravičencem, ki investirajo v lastno pridelavo kmetijskih proizvodov, in sicer za gradnjo, nakup ali posodabljanje kmetijskih gospodarstev ter za urejanje pašnikov, kmetijskih zemljišč in dostopov. Skupni znesek razpisanih posojilnih sredstev je 1 milijon €.

Javni razpis za posojila v kmetijstvu - predelava, trženje in dopolnilne dejavnosti (Uradni list RS, št. 47/2008) je namenjen mikropodjetjem, malim podjetjem in srednjevelikim podjetjem, ki se ukvarjajo s predelavo in

trženjem kmetijskih proizvodov. Skupni znesek razpisanih posojilnih sredstev je 1 milijon €.

Prvi rok za oddajo vlog za oba razpisa je 16. junij 2008, zadnji rok pa je 17. september 2008.

Podjetništvo

Javni razpis za dodeljevanje sredstev, namenjenih za financiranje investicijskih projektov podjetniškega značaja (Uradni list RS, št. 41/2008) je namenjen za investicijske projekte velikih, srednjevelikih in malih podjetij v Republiki Sloveniji. Upravičenci so gospodarske družbe, samostojni podjetniki in obrtniki, zadruga ter združne zveze. Skupni znesek razpisanih posojilnih sredstev je 7 milijonov €.

Prvi rok za oddajo vlog je bil 25. maja 2008, zadnji rok pa je 22. december 2008.

Infrastruktura

Javni razpis za dodeljevanje sredstev, namenjenih za financiranje projektov lokalne in regionalne javne infrastrukture (Uradni list RS, št. 38/2008) je namenjen za investicijske projekte občin, in sicer na področju vodne oskrbe, cestnega omrežja, podjetniške infrastrukture, okolja in prostora, komunalne infrastrukture, šolstva, zdravstva, socialnega varstva, športa in kulture ter trajnostne rabe energije. Skupni znesek razpisanih posojilnih sredstev je 6,6 milijona €.

Prvi rok za oddajo vlog je bil 19. maj 2008, zadnji rok pa je 22. september 2008.

DRUŠTVA

KD "BRCE" GABROVICA NA IZLETU V CINQUE TERRE

Gledališka skupina KD »Brce« iz Gabrovice pri Komnu je 10. in 11. maja 2008 ob sklepu zimsko-spomladanske sezone priredila za svoje člane in simpatizerje dvodnevni izlet v Cinque Terre. Poleg Padove, Lucce, Pise in Parme so si izletniki najprej z ladjo ogledali pokrajino Cinque Terre in pluli mimo mestec Rio Maggiore, Manarola in Corniglia, nekatera mesteca, ki stojijo na skalnatih previsih, pa so si ogledali tudi peš. Kljub deževnemu vremenu je bilo razpoloženje ves čas prijetno in veselo, za kar je še posebej poskrbel kvartet gabrovčanskih muzikantov, ki so tudi med vožnjo z avtobusom popestrili razpoloženje izletnikov.

Gledališčniki iz Gabrovice pa niti v poletnih mesecih ne bodo povsem mirovali, saj jih v naslednjih mesecih čaka še nekaj gostovanj na prostem z uspešno komedijo »Amour, amore, Liebe... na trnek se lovijo ribe!«.

Sergij Verč

DRUŠTVO "KRAŠKI DREN"

DRENOVCI OBISKALI TOVARNO ZDRAVIL KRKA

Svetovni dan zdravja so člani sežanskega Društva Kraški dren počastili z obiskom tovarne zdravil Krka v Novem mestu. Na strokovno ekskurzijo je odšlo kar 106 članov, ki pridno vadijo v dvanajstih telovadnih skupinah pod vodstvom zdravnikov in fizioterapevtov po Krasu in Brkinih v vseh štirih kraških občinah.

V društvu, ki ga je na občnem zboru v začetku letošnjega leta prevzela v vodstvo Ivanka Šuc od prejšnje zelo prizadevne predsednice Ane Godnik, si namreč prizadevajo ohraniti zdravje in zdrav življenjski slog. Dva avtobusa, ki sta ga vodila Ivanka Šuc in Vesna Colja, sta pobirala udeležence izleta po kraških vaseh. V tovarni zdravil Krka, kjer so doživeli topel sprejem - omenjena tovarna je tudi sponzorirala avtobusni prevoz - so si ogledali proizvodnjo in raziskovalni oddelek. Gostitelji so poudarili, da Krko ob njihovih

Dnevnih odprtih vrat obišče več kot 20 tisoč obiskovalcev letno.

Po ogledu tovarne so organizatorji obiska obiskovalcem tudi brezplačno izmerili krvni pritisk in holesterol ter jim nudili strokovna navodila ter svetovali glede njihovega zdravja. V sončnem vremenu so se sežanski drenovci odpravili tudi do grada Otočec in se na poti domov v veseli družbi harmonikarja zaustavili še v ljubljanskem Živalskem vrtu in v počivališču Lom.

Do konca telovadne sezone bodo kraški drenovci pridno vadili v vseh telovadnih skupinah, v juniju pa bodo pripravili tradicionalni piknik pri lovski koči v Kazljah ter z delom nadaljevali v septembru.

Besedilo in slika: Olga Knez

DRUŠTVO ZA RAZVOJ KMETIJSTVA IN TURIZMA "PLANTA"

MESEC ŠPARGLJEV

Osem gostincev Krasa je v maju 2008 ponujalo špargljeve jedi z zgibankama receptov o pripravi špargljevih jedi ter zgibanko "Dobrodošli na Krasu". Društvo za razvoj kmetijstva in turizma Planta je organiziralo Mesec špargljev. Kraški gostinci so do konca maja ponujali najrazličnejše kulinarične dobrote iz špargljev, zraven pa tudi zbirko receptov za pripravo jedi iz njih.

Mesec špargljev se je pričel s predstavitvijo projekta in zgibanke za promocijo Krasa pod naslovom Dobrodošli na Krasu na kmetiji Buntovih (pri Bogdanu Cotiču) v Škrbini. »Po uspešnem lanskoletnem mesecu kraških jedi v jesenskem času smo se v društvu Planta, ki smo ga ustanovili pred letom in pol, odločil, da v spomladanskem času izpeljemo projekt Mesec špargljev. Konec lanskega leta smo se prijavi na razpis za kmetijstvo na Občini Komen in tako izdali zgibanko za promocijo kraškega podeželja. Tokrat smo k sodelovanju privabili vse kraške občine (Komen, Sežana in Miren-Kostanjevica), mnoge druge organizatorje in pobudnike turističnih storitev na Krasu ter tako prvič nadgradili ponudbo kraške kulinarike s tematskim mesecem, ki smo ga poimenovali Mesec špargljev. Glavni namen projekta je, da obiskovalcem ponudimo pester izbor jedi iz špargljev in s tem privabimo v pomladanem času na Kras čim več gostov,« je poudarila predsednica društva Planta Aleksandra Pelicon.

V projektu Mesec špargljev je sodelovalo osem gostincev in sicer: turistična kmetija Ostrouška Pelicon v Coljavi, Špacapanova hiša iz Komna, Gostilna Na placu v Kazljah, Turistična kmetija Škerlj v Tomaju, Domačija Šajna v Šepuljah, gostilna Kraljestvo pršuta v Kobjeglavi, gostilna Skok v Štorjah in okrepčevalnica Ruj v Dolu pri Vogljah. Ponujali so raznovrstne jedi iz divjih in domačih špargljev in sicer od hladnih in toplih predjedi, juh in glavnih jedi do sladice in sladoleda iz špargljev. »Jedi iz špargljev, te zdravilne rastline, ki jih lahko brezplačno nabereмо v naravi, so zelo privlačne med domačini. Šparglji so priljubljeni v kremni juhi, z jajci, kot fritalje, s polento, v omakah, rižotah, testeninah itn,« je na predstavitvi poudarila Ada Špacapan iz Špacapanove turistične kmetije iz Komna.

Na obisku v gostinskih lokalih so gostje dobili tudi brošuro, v kateri je predstavljenih 20 tradicionalnih in novih jedi iz špargljev. Zbirka pa vsebuje tudi priporočljiv izbor jedi, ki ga je naredil priznani vinar Marko Fon iz Brij pri Komnu ter vse (kulturne, športne, zabavne in druge) dogodke v mesecu špargljev.

Zgibanko za promocijo kraškega podeželja je predstavila Tanja Godnič, vodja Mladinskega hotela Pliskovica. Zgibanka, ki jo je izdalo Društvo Planta, oblikovala in fotografije pa sta prispevala Samo Onič in Borut Hočevnar, bo v veliko pomoč ponudnikom Krasa - vinarjev, kmetov, čebelarjev in gostincev. Prva in zadnja stran zgibanke predstavlja motive kraških vrat, s katerimi so izdajatelji hoteli prikazati gostoljubnost in dobrodošlico obiskovalcem Krasa. V zgibanki so izpostavili vinogradništvo in vinarstvo (kot glavno in dobičkonosno dejavnost Krasa), rekreacijo (od kolesarskih do pohodniških poti), čebelarstva (kraški med je tudi zaščitena kraška pridelek), kraške gmajne (ki je v vseh letnih časih privlačna za obiskovalce), drobnicaštvo, Štanjel (kot biser Krasa s svojo značilno kraško arhitekturo), lipance in (skrivnostni in prečudoviti) podzemni svet. Zgibanka s prečudovitimi fotografijami in krajšimi teksti (prevedeni v tri jezike - italijanščino, angleščino in nemščino) je opremljena še z zemljevidom.

Ada Špacapan iz Špacapanove turistične Kmetije v Komnu

ČLANI DRUŠTVA DEBELA GRIŽA V PREKMURJU

Člani društva Debela griža iz Volčjega Grada smo se ponovno odpravili odkrivati lepote naše prelepe Slovenije. Tokrat smo si izbrali Prekmurje. Po dobršem delu poti smo se ustavili v Murski Soboti, kjer se nam je pridružila simpatična vodička. Najprej smo si ogledali Plečnikovo cerkev v Bogojini, nato smo obiskali družino Žižek, ki zna iz slame ustvariti prave mojstrovine - od košaric, vaz, lestencev do venčkov, obeskov,... Svoje ročne spretnosti so preizkusili otroci pa tudi nekateri odrasli. Spotoma smo kar nekajkrat občudovali gnezda štokelj. V nekaterih so bili tudi mladiči.

V prekmurski iži smo se okrepčali z značilnimi prekmurskimi dobrotami, kjer seveda nista manjkala bograč in prekmurska gibanica. Ustavili smo se na otoku ljubezni, obiskali Bujraški muzej, si ogledali plavajoči mlin na Muri in se peljali z brodom. Bili smo tudi v velikem Babičevem mlinu v Veržetu, kjer si je lahko vsak po želji kupil različno moko. Ob koncu našega potepanja smo si ogledali še zdravilišče Radenci, kjer smo poskusili naravno mineralno vodo in se malo sprehodili po okolici.

Srečni in zadovoljni smo se odpravili proti domu, bogatejši s poznavanjem še ene slovenske pokrajine.

ORKESTRALNA GLASBA

PIHALNI ORKESTER KOMEN IZ STRASBOURGA S SREBRNIM ODLIČJEM

Za Pihalni orkester Komen je vikend med 9. in 12. majem 2008 minil v znamenju gostovanja v Strasbourgu (F). V mestu, kjer so Svet Evrope, Evropsko sodišče za človekove pravice in eden izmed dveh sedežev Evropskega parlamenta, so se člani Glasbeno umetniškega društva (GUD) Pihalni orkester Komen kot prvi slovenski orkester udeležili orkestrskega tekmovanja.

EOLIA - 6. mednarodno tekmovanje pihalnih orkestrov, ki poteka vsaka štiri leta v skupni organizaciji Fédération des Sociétés de Musique d'Alsace in Confédération Musicale de France, je tokrat v Strasbourg pritegnilo 29 orkestrov, ki so tekmovali v petih kategorijah. Pihalni orkester Komen je tokrat sodeloval v I. kategoriji.

Svoj koncert so člani odlično izvedli v soboto, 10. maja dopoldne, v eni izmed velikih koncertnih dvoran tamkajšnjega kulturnega centra. Obvezni skladbi Mini-Symphony Sergeja Lencena je dirigent Simon Perčič dodal ogrevalno Haiku in izbirno, temperamentno Klezmer Classics Johana de Meija. Orkester je ocenjevala strokovna žirija, sestavljena iz uglednih evropskih glasbenih peda-

gogov, skladateljev in dirigentov, ki ji je predsedoval belgijski dirigent in profesor Norbert Nozzy.

S svojim nastopom si je Pihalni orkester Komen v Franciji, deželi pihala in velikih orkestrskih sestavov, zasluženoma priigral srebrno odličje (2. nagrado) in absolutno 5. mesto v skupni razvrstitvi enajstih orkestrov "C" kategorije. Žirijo so mladi glasbeniki navdušili z dobrim muziciranjem in s skupnim tonom.

Dirigent Simon Perčič je bil: "...izredno zadovoljen s tekmovalnim nastopom ter pozitivno energijo, kar je pogoj za dobro muziciranje."

V Strasbourg pa so se podali poleg godbenikov v dodatnem avtobusu tudi člani vedno številnejšega "fan kluba", ki je poskrbel za predstavitev Krasa in Slovenije v času tekmovanja, predvsem pa za gastronomsko podporo godbenikov.

Končno pa lahko povzamemo in pritrdimo predsedniku Pihalnega orkestra Komen Evgenu Kavčiču, da je bilo gostovanje v Franciji eno izmed najboljših gostovanj doslej.

PEVCI IZ DOBERDOBA IN IZ GORJANSKEGA ZDRUŽILI MOČI

Mešani pevski zbor Gorjansko je v nedeljo, 23. maja 2008, v Cerkvi svetega Jurija v Komnu sklenil sezono, v kateri so začeli prepevati zahtevnejše skladbe. Da so resnično napredovali, dokazuje tudi mnenje kritike na reviji Primorska poje. Opisala jih je kot mlad zbor, ki v sebi skriva velik glasbeni potencial.

Gorjanci so v goste povabili mešani pevski zbor iz Doberdoba Hrast. Gorjanski zbor prepeva predvsem sakralne in narodne pesmi. Na letošnjem sklepnem nastopu se je predstavil s štiriimi: Graduale, Turpe referre pedem, Ave Maria in Pa se sliš.

MePZ Hrast je v svoji štiridesetletni zgodovini delovanja prejel številne nagrade - tudi v tujini - in postal širše prepoznaven, na kar kaže nagrada iz leta 2000, ko je zbor prejel priznanje deželnega zborovskega združenja USCI za najboljši zborovski sestav v deželi Furlaniji-Juljski Krajini.

Gorjance na pevski zbor iz Doberdoba veže veliko vezi. MePZ Hrast iz Doberdoba je bil namreč prvi zbor, ki ga je pred tremi leti gostil kot takrat na novoustanovljen zbor. Poleg tega iz njihovih vrst prihaja tudi njihov neutrudni zborovodja Goran Ruzzier, zborovodja zbora Hrast Hilarij Lavrenčič pa dodobra pozna pevce iz Gorjanskega, saj je novembra vodil njihove intenzivne vaje.

MePZ Gorjansko in MePZ Hrast sta za konec večera skupaj zapela Marijino pesem Sonce že zahaja. Gorjanski zbor je tako sezono končal, vendar pevci ne bodo dolgo počivali. Septembra se namreč vračajo z novimi močmi, vse zainteresirane z obeh strani meje pa vabijo, da se zboru pridružijo.

Petra Meziniec

SREČANJE BOLNIKOV PO MOŽGANSKI KAPI

Kraški klub po možganski kapi je letos že osmič organiziral srečanje bolnikov, ki sami sebe poimenujejo kapniki, in njihovih svojcev na Grižniku. Srečanje nosi ime Na Krasu je krasno. Tokrat so se zbrali člani klubov iz Črešnjevcov, Lendave, Tolmina, Ljubljane in Kopra.

Ni naključje, da srečanja potekajo prav na začetku maja, saj je 10. maj dan možganske kapi. Zaradi razširjenosti te bolezni, je potrebno, da se o njej veliko govori in da se bolnikom pomaga. V veliko pomoč pa so jim seveda tudi taka in podobna srečanja. Kot je povedal predsednik kluba Severin Mezinec, bolezen, zlasti pa njene posledice postavijo bolnika in njegove svojce pred številna in marsikdaj težavna vprašanja, druženje pa je pomembno iz več razlogov: »Družimo se, pogovarjamo se, izmenjujemo izkušnje in pridobivamo na samozavesti«. Udeleženci so si lahko ogledali skeč, ki so ga pripravili člani društva upokojencev Ajdovščina, in poslušali harmonikarja Tjaša. Po uvodnem delu so se odpravili na pot do domačije

Grižnik, kjer je bolnikom nekaj o Krasu povedal tudi gospod Alojz Zega, ki pa udeležencem ni neznan, saj že več let sodeluje s Kraškim klubom po možganski kapi.

Kraški klub pa tudi med letom ne miruje. Združuje 60 članov, ki se dobivajo vsak prvi petek v mesecu. V letu 2008 so organizirali mnoga predavanja, med drugim o zdravi prehrani in nordijski hoji v februarju, v mesecu marcu jih je obiskal nevrolog dr. Miro Denišič in predaval o parkinsonovi bolezni, profesor dr. Anton Grad pa je govoril o demenci. Da pa se ne bi pogovarjali le o resnih temah, so obiskali koncert Iztoka Mlakarja, nekaj o starinah so izvedeli od zbiratelja Borisa Rebule. Vseskozi so skrbeli za svoje zdravje in obiskovali bazen v Ajdovščini. Kraški klub po možganski kapi je klub, ki živi in poskuša olajšati težke življenjske preizkušnje svojim članom.

Petra Mezinec

NE POZABIMO NA MAME!

Društvo "Vrt" iz Škrbine je nekoliko zapoznalo, a toliko bolj pristrčno, pripravilo praznovanje Materinskega dne. Praznovanje, ki je bilo letos že tretjič, so premaknili v april zaradi prevelikega števila aktivnosti v marcu.

Pred številnim občinstvom so se s kulturnim programom predstavili otroci in mladi z recitacijami pesmi slovenskih pesnikov o mamah in očetih, za smeh in dobro voljo sta poskrbeli humoristki vaščanki Pepina in Rozina, pristrčen je bil nastop baletk baletne skupine Kulturnega društva 15. februar iz Komna in peli so člani pevskega zbora Sv. duh iz Medvod. Nepozabno prireditev sta v rimah povezovala Nina Peric in Žan Umek, sam izbor pesmi, povezovalno besedilo, organizacija, veliko dobre volje pa je zagotovila predsednica kulturne sekcije društva Marija Umek.

Program si je ogledalo in mu prisluhnilo več kot 70 obiskovalcev, ki so si popestrili prvo aprilsko nedeljo in izbrali prireditev v Škrbini, saj je bilo tisti vikend v Komnu in okolici kar precej dogodkov. »Zato smo zelo zadovoljni. Dokazali smo, da znamo z veliko dobre volje pripraviti zanimiv program, saj smo, četudi smo vsi zelo zaposleni in vedno hitimo, pripravili nekaj, da razveselimo naše mame, none, pa tudi vse ostale,« je z veseljem in radostjo na obrazu poudarila Marija Umek.

Po programu je kot vedno sledila zakuska, ki je rezultat dela pridnih gospodinj. Pomeni tudi priložnost za druženje vaščanov. Pohvala in zahvala vsem, ki so vedno pripravljeni pomagati, "da v vasi kaj pripravimo, da se vam predstavimo..., in če se vprašate zakaj, zato, ...da se v vasi pač dogaja kaj!" (kot sta povedala voditeljca).

Olga Knez

VOKALNA GLASBA ZAKLJUČNI KONCERT NAŠA POMLAD

V Kosovelovem domu v Sežani je bil zaključni koncert otroških in mladinskih pevskih zborov Primorska poje, na katerem je sodelovalo več kot 400 mladih pevcev. Obiskovalci in ljubitelji zborovskega petja so lahko prisluhnili desetim pevskim zborom. Nastopili so pevski zbori iz Dornberka, Kopra, Šmarji pri Kopru in Gračiča, Pivke, Cerknega, Nove Gorice, Vipave in Trebč iz Italije.

Mladim pevcem, zborovodjem in tudi njihovim staršem je med številnimi zbranimi - med njimi so bili podpredsednik prof. Anton Baloh, tajnik Ivan Tavčar in strokovna svetovalka za glasbo pri Zvezi pevskih zborov Primorske (ZPZP) prof. Maja Cigeršek - čestital tudi predsednik ZPZP in predsednik Zveze kulturnih društev Slovenije Rudi Šimac.

Letos je potekala že 38. revija Naša pomlad, ki se deli na dva dela. Na prvem delu je nastopilo 115 otroških in mladinskih pevskih zborov, strokovna komisija pa je zbrala 30 zborov, ki so sodelovali na treh koncertih v Vipavi, Sežani in Gorici (v Italiji). Rudi Šimac je česti-

tal tudi zborovodjem za pomembno, vztrajno in potrpežljivo delo. Dotaknil se je tudi očeta naroda Primoža Trubarja, ki je natisnil prvo slovensko knjigo in prvo slovensko pesmarico. »Množica mladih glasov na Naši pomladi in obenem tudi odraslih pevcev na Primorski poje in je najlepši poklon in dar spominu na Primoža Trubarja. Ob 500-letnici njegovega rojstva se je marsikateri Slovenec zamislil, kako pomembno je obstati, preživeti in vzdržati ter prenašati kulturo vse do današnjih dni. Mnogi narodi so izginili, mi pa smo obstali in prav za to se moramo zahvaliti tudi Trubarju. In mladi pevci bodo morali vzdržati vse pritiske sodobne glasbene kulturne industrije, da bodo ohranjali in ohranili slovenski jezik in v sodobnem času prenašali slovensko pesem ter slovenski jezik na naslednje rodove...!« je poudaril Šimac.

Z obilnim aplavzom je občinstvo potrdilo izredno kakovost petja mladih pevcev, ki bodo zvesti slovenski pesmi tudi v prihodnje.

Olga Knez

OSNOVNA ŠOLA KOMEN NAJ PESEM SE RAZLEGA!

V sodobnem času postaja poslanstvo šole širše in večplastno. Že res, da cilji osnovnošolskega izobraževanja še vedno v prvi vrsti poudarjajo njeno izobraževalno vlogo, res pa je tudi, da je takoj za tem ciljem v Zakonu o osnovni šoli zapisan tudi cilj, ki šolam nalaga skrb za spodbujanje posameznikovega skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja z upoštevanjem razvojnih zakonitosti otrok. Zakon o osnovni šoli šolam nalaga tudi skrb za razvijanje nadarjenosti in usposabljanje za razumevanje in doživljanje umetniških del ter za izražanje na različnih umetniških področjih.

Vsi zapisani cilji, velika motivacija otrok in pravi pedagoški eros učiteljice so združeni v uspehih, ki jih učenci naše šole, tako centralne v Komnu kot podružnične šole Štanjel, dosegajo na glasbenem področju. Tako se lahko v tem šolskem letu pohvalimo z več kot dvajsetimi nastopi, z zlatim državnim priznanjem Otroškega pevskega zbora Štanjel v Zagorju ob Savi, z uvrstitvijo Mladinskega pevskega zbora Komen in OPZ Štanjel na zaključni reviji najboljših pevskih zborov Primorske ter z zavirljivim uspehom MPZ Komen na tekmovanju Il Garda in Coro v Malcesinah ob Gardskem jezeru. Tam je namreč od 15. do 19. aprila 2008 potekalo mednarodno tekmovanje otroških in mladinskih pevskih zborov iz vse Evrope, prijavljeni pa so bili tudi udeleženci s Kitajske, ki pa so žal Italijo morali zapustiti ob prihodu na letališče zaradi neznane bolezni v njihovem zboru.

MPZ Komen je tekmoval v kategoriji profane glasbe (druga kategorija je bila sakralna) in dosegel kar 77,5 od 100 možnih točk, kar bi po običajnih kriterijih zadoščalo za visoko srebrno priznanje. Uspeh nam še toliko več pomeni, ker smo ga dosegli v res elitni družbi zborov glasbenih šol, kar pomeni pevskih zborov z izbranimi učenci.

V skopo odmerjenem prostem času smo si med koncerti in nastopi ogledali tudi vasico Limone na nasprotnem bregu Gardskega jezera, v Veroni pa smo zapeli na vrhu arene in se nato v živo seznanili s krajem dogajanja znamenite tragedije Wilijema Shakespeara "Romeo in Julija".

Čudovito doživetje glasbe, navezovanje stikov z vrstniki iz Italije, Litve, Estonije, Poljske, Češke, krasna narava in nepozabni kulturnozgodovinski spomeniki so pustili nepozabno sled v vseh, ki smo se skupaj z 38 učenci udeležili festivala: učiteljic Andreje in Tatjane ter ravnateljice Nives. Ves čas pa nam je bil v trdno in zanesljivo oporo tudi naš šofer Radovan. Vsega tega pa ne bi bilo, če se starši učencev s projektom ne bi strinjali (in ga izdatno finančno podprli) in če bi naše prošnje za donacije naletele na gluha ušesa. Tako pa se tudi na ta način iskreno zahvaljujemo za donirana sredstva vsem, ki so nam omogočili izvedbo finančno zelo zahtevnega projekta. To pa so: Občina Komen, Stavbenik Koper, Avrigo Nova Gorica, Aluminij oprema Komen, Aluminij montal Komen, Elektro Primorska Nova Gorica, Odvetniška pisarna Matoz-Divača, Elter - Marušič Andrej - Komen, Švagelj Ivan - Štanjel, Šibelja Adrijana, s.p., - Tomačevica, Banka Koper, Bruna Ščuka, s. p. - Štanjel, Ključavničarstvo Kavčič Evgen, s. p. - Gabrovica pri Komnu, Gostišče Špacapan - Komen, svetniki v občinskem svetu Občine Komen, Kraški zidar Sežana, Mercator, ... Hvala še enkrat v imenu otrok in delavcev šole!

TRIJE RAZLOGI ZA VESELJE

V zadnjih marčevskih dneh 2008 je bilo v Osnovni šoli Komen kar veliko razlogov za veselje. Devetindvajsetega marca so učenci in učitelji uresničili drugo nalogo v sklopu sodelovanja s Srednjo šolo iz Nabežine. Po pohodu vsak s svoje strani so se srečali na nekoč mejnem hribu Sv. Lenart, kjer so ob ostankih porušene cerkve pripravili krajši kulturni program, ki so ga poimenovali z zgovornim "Pomladi v pozdrav". Pomlad je namreč prav za ta dan pokazala svoj najprijaznejši obraz; mladi, učitelji in nekateri starši, ki so se pridružili pohodnikom, so lahko uživali v prelepem razgledu na zasnežene Alpe, Nanos, s snegom pokrito Vremščico, na zahodu pa se je kot na dlani bleščalo sinje morje.

Skupni spust do avtobusov v Samatorce in nato odhod v kraške vasi je odkril vse prednosti nedavnega padca meje. Komenski učenci so potem po prihodu v šolo prisostvovali krajši slovesnosti ob odprtju fotografske razstave učencev Katarine Švigelj ter Staše in Tilna Krošlja. Razstavo je na pot pospremil član fotokluba iz Ljubljane gospod Silvo Slapar.

Sledil je zeleni popoldan, kot so poimenovali akcijo, s katero jim je uspelo precej ozeleniti šolske površine ter popestriti šolske prostore. Učenci so s starši po natančnem razporedu sadili čebulice narcis, prekopali gredico in jo zasadili z okrasnim grmičevjem, vrtnicami in zelišči, v odslužene gume posadili vijolice in trajnice, uredili šolske površine za šolo, devetošolci pa ozaljšali avtobusni izvoz s sivko in rožmarinom. Sadike, zemljo in gnojila so šoli poklonili Živez iz Volčje Drage, Agrooskrba - Vinakras in Komunala iz Sežane ter mnogi starši, ki jim ni vseeno, v kakšnem okolju se v estetskem duhu oblikuje mlade osebnosti.

UČENCI 4. RAZREDA V ŽIVALSKEM VRTU

V sredo, 7. 5. 2008, je bil za nas prav posebno vznemirljiv pomladni dan. Zjutraj smo namesto v šolske klopi sedli na avtobus, ki nas je odpeljal v živalski vrt v Ljubljano. Vsi v pričakovanju zanimivega dne smo hitro prispeli pred vhod, kjer smo si sprva samostojno ogledali nekaj živali, nato pa ves živalski vrt pod vodstvom prijaznega vodiča.

Bili smo priča nastopu dresiranemu morskemu levu, ki je skakal skozi obroč, mahal in ploskal s plavutjo, ter ostalim nastopnim prvinam, katerim smo se z veseljem nasmejali. Vodič nam je na začetku povedal nekaj o sesalcih, dvoživkah in ribah, nato pa smo odšli v posebej pripravljeno sobo, kamor je prinesel kačo. Nekateri učenci so bili kar malo trdi od strahu, a po vodičevi razlagi, da kača ni strupena, smo jo hoteli vsi vsaj pobožati. Vodič je odgovarjal na naša vprašanja, med drugim tudi to, da kača čuti, kako je nekoga strah, zato ne bo silila k njemu, saj se tudi ona čuti v nevarnosti. Po božanju kače je lahko tisti, ki je želel, kačo tudi držal v rokah in celo obesil okrog vratu. In to celo pitona, starega eno leto. Kako vznemirljiva izkušnja! Pozneje smo božali in držali v rokah tudi tenreka (to je mada-gaskarskega »ježa«) in žabo.

Vsem gre iskrena zahvala, saj bi brez njih ostale lepe ideje neuresničene. Priznanje si zaslužijo tako učitelji, ki so sooblikovali športni dan in akcijo ozelenitve, učenci, ki so s svojim delom prispevali k lepši podobi šole, in predvsem vsi, ko so prispevali material za sajenje, ter posamezniki, ki so v akciji vztrajali do konca - to so gospe

Britta, Katarina in Mojca ter gospod Sašo. In na koncu sta vsem še kako teknila jota in jogurtova strjenka, ki sta jo Nadja in Cvetka z ljubeznijo pripravljali vse dopoldne.

Nives Cek, ravnateljica

Vodiču smo se iskreno zahvalili in si skupaj z učiteljicami Alenko Grmek, Tadejo Bogdan in Agato Perdec ogledali še ostale živali. Pri izhodu so nam učiteljice dovolile, da gremo v trgovino in si kupimo kak spominek. Nekateri so si kupili plastične kače, spet drugi skokice, v katerih so živali. Pomembno je, da smo se imeli res lepo in

nekateri celo premagali strah do določenih živali. Še toliko lepše se je sončni dan končal, ko smo spet prišli v Štanjel oziroma Komen vsi zadovoljni, srečni in zdravi.

Učenci 4. razreda OŠ Komen in POŠ Štanjel

VRTEC KOMEN

SLIKANICA "VRTEC" NA POHODU PO PLISKINI POTI

Predstavljamo slikanico s podpisi, ki so jo uredništvu poslali iz komenskega vrtca. Pet fotografij prikazuje pohod malčkov in njihovih staršev po Pliskini poti v Pliskovici in njeni okolici. Pohod so končali ob zeliščnem čaju, ki so jim ga pripravili v Mladinskem hotelu v Pliskovici. Ob koncu šolskega leta vam vsi iz vrtca Komen želijo veliko prijetnih uric v naravi!

Slika na desni:

Eko projekt, v katerega smo bili vključeni v letošnjem šolskem letu, smo v komenskem vrtcu sklenili s pohodom po Pliskini poti.

Ovčka Pliska nas je vodila po poti mimo kamnitih zidov, zanimivih dreves in opuščenih staj vse do pastirske hišice.

Skupaj z otroki in starši smo med potjo obiskali čebelarko. Ta nam je ob kratkem filmu predstavila življenje čebel in pridelavo medu ter pripravila njegovo degustacijo.

V vasi nas je sprejel kamnosek in nam predstavil kamnoseško dejavnost.

LIKOVNA UMETNOST

V ŠTANJELU RAZSTAVA PORTREROV IN GRAFIK LIKOVNE PEDAGOGINJE TAMARE KOROŠAK

V razstavišču Stolp na vratih v Štanjelu je od 17. maja na ogled likovna razstava portretov in grafik likovne pedagoginje Tamare Korošak. Otvoritev razstave je spremljal umetniški program dijakinje Ane P. Jedrlinič s flavto. Razstavo si je mogoče ogledati do 1. julija 2008. Razstavo organizira podjetje Nassa desella, d.o.o., iz Štanjela.

»Zame je likovni svet predvsem svet barve, svet pastoznih barvnih nanosov, ki najdejo svojo izpolnitev v kontrastih. Odsev življenja, ki vsebuje dobro in slabo, noč in dan, jin in jang, preveva moje slike ter razkriva občutljivost, s katero opazujem svet okoli sebe.« Citat iz Tamarine diplomske naloge

Likovna zapuščina nadarjene ustvarjalke Tamare Korošak (1969-1999) obsega kakšnih sto likovnih del, zlasti slikanih portretov, ki jih je avtorica ustvarila v okviru diplomske naloge, in grafik, nastalih tako v študijskem obdobju kot tudi v zadnjih letih njenega prekratkega življenja. Tamarino brezskrbno otroštvo je namreč ogrozila neznana bolezen, ki je zaznamovala njen celoten ustvarjalni opus s prvinsko ekspresivnostjo težke življenjske preizkušnje. Izbor dveh likovnih medijev - izrazito kontrastne črno-bele grafike in slikarstva, osredotočenega na psihološki portret - gotovo ni bil naključen, saj razkriva vse razsežnosti njene notra-nje drame.

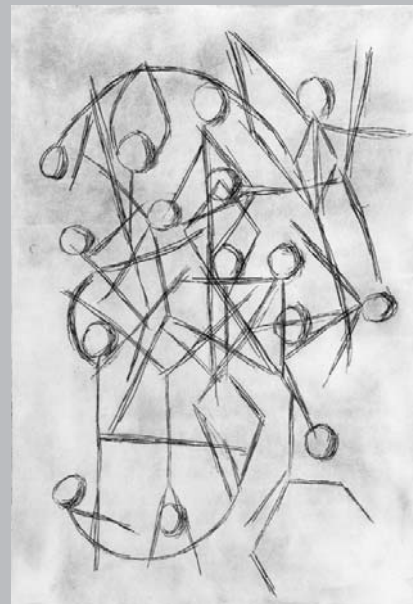
Portretne upodobitve Tamare Korošak zaznamuje svobodno obravnavanje individualnih potez, s katerim je poskušala ujeti duha portretiranca in njegov temperament. Psihološko označeni portreti, omejeni na družinske člane in prijatelje, niso določeni z natančno risbo, ampak so opredeljeni z ureditvijo kontrastnih barvnih polj. Ploskovno modelira-nje temelji na menjavi toplih in hladnih barvnih odtenkov, s katerimi je avtorica poudarila bistvene fizionske in psihološke značilnosti posameznega upodobljenca. S pristopom, ki zahteva dobršno mero psihološke pronicljivosti, se je poskušala dokopati do posameznikovega duhovnega bista, njegove psihe, varno skrite pod obrazno površino. V prostoru izolirani portreti tako ohranjajo le delno fizično podobnost z modeli, saj je avtorica z rahlimi oblikovnimi deformacijami poudarila njihovo človeškost. Podobe preplavlja izrazito čustveno razpoloženje, naglašeno z obrazno mimiko, z neposrednim pogledom in s pričevalnostjo rok. Z drugimi besedami, slikarka je zunanji videz oseb svobodno interpretirala in ga povsem podredila njihovem notranjemu bistvu.

Tudi vsebinski izbor Tamarinih grafičnih listov razkriva njeno veliko zanimanje za portret in človeško figuro. Grafike, izdelane v tehniki linoreza, suhe igle, jedkanice in akvatinte, v oblikovnem smislu nimajo skupnega imenovalca. Povezavo najdemo le v izboru preprostih kompozicij, v spontani risbi in izpuščanju nebitvenih ter naglaševanju bistvenih detajlov. Med grafičnimi portreti zasledimo več realističnih podob kot v slikarskem sklopu, obenem pa tudi nekaj takih, ki z drastično stilizacijo poudarjajo ekspresivno noto, dodatno naglašeno z močnimi svetlobnimi kontrasti ali nervozno risbo. Primitivno deformirane, z gestikulacijo govoreče figure, so znamenja avtoričinih subjektivnih dogajanj, prežetih z osebno tragiko (*Objem*, 1991; *Ločitev*, 1991), ki doseže vrhunec utelešenja v delu *Obup* (1989). Z bistvenimi potezami označena podoba skrušenega človeka, ki sedi pred temno steno, prerašča v brezčasno izpoved človekove osamljenosti in zavedanja njegove minljivosti.

Psihološki portreti Tamare Korošak potrjujejo njeno globoko povezanost z družinskimi člani in prijatelji, s katerimi je ob portretiranju vzpostavila intimen dialog. Neposredna karakterizacija oseb namreč izraža avtoričino polno predanost poglobljanju v človekovo duševnost, ki jo lahko pripišem njeni zmožnosti empatije. Lirično razpoloženje, ki preveva portretne upodobitve, se na grafikah preoblikuje v izrazito ekspresivno likovno govorico, vendar kljub zavedanju neizbežne usode v nje-nem delu ne zasledimo resignacije.

Žal nikoli ne bomo zvedeli, kako bi Tamara nadaljevala svojo ustvarjalno pot, z gotovostjo pa lahko zapišem, da bi bila tudi njena nadaljnja likovna dela prežeta z brezmejno vero v človeka.

Nataša Kovšca

Plesalci, Suha igla

Življenjepis

Rojena je bila leta 1969 v Šempetru pri Novi Gorici. Otroštvo je preživela v Renčah in to je bilo zanj najsrečnejše obdobje. Po končani Srednji družboslovni in ekonomski šoli v Novi Gorici je študirala likovno pedagogiko na Pedagoški fakulteti v Ljubljani. Leta 1994 je z nalogo Slikani portret diplomirala pri prof. Zdenku Huzjanu. Po končanem študiju je poučevala na Osnovni šoli »Jože Moškrič« v Ljubljani in ilustrirala več osnovnošolskih učbenikov.

Po dolgotrajni bolezni je umrla v Ljubljani leta 1999.

Avtoportret, akril

RAZSTAVE

RAZSTAVA LOVSKIH TROFEJ JELENJADI, DIVJIH PRAŠIČEV IN SRNJADI V ŠTANJELU

V Kvadratnem stolpu v Štanjelu je Območno združenje upravljavcev lovišč primorskega lovsko upravljalvskega območja v sodelovanju s sežansko območno enoto Zavoda za gozdove Slovenije v času od 18. do 20. aprila 2008 pripravilo že šesto letno razstavo lovskih trofej. Obiskovalci so si lahko ogledali vsa rogova v letu 2007 uplenjenih jelenov, čakane vseh 16-ih uplenjenih divjih prašičev, starejših od dveh let, vsaka lovska družina pa je prispevala tudi po dve najlepši trofeji srnjadi.

Dogodek je bil priložnost za strokovno usposabljanje in druženje lovcev ter predstavitev lovske tematike širši javnosti. Ob ogledu rogovij in čekanov se lahko lovci naučijo bolje prepoznavati divjad v naravi, strokovna debata ob statističnih podatkih uresničitve lanskega odstrela pa prinese še bolj poglobljen pogled na upravljanje z divjadjo na Primorskem. Lovci so ugotovili, da so – kot že vsa zadnja leta – gospodarili dobro, sestava odstreljenih živali je bila pravilna, dobro pa kaže tudi v prihodnosti, čeprav populacija srnjadi nekoliko upada.

Po podatkih kataloga, s katerim je Andrej Sila s sežanske območne enote Zavoda za gozdove Slovenije pospremil razstavo, leto 2007 izstopa le po zelo visokem odvzemu divjih prašičev, pri čemer število 1138 predstavlja višek dosedanjih posegov. Narašča tudi populacija jelenjadi, zlasti v Brkinih in na zgornjem Krasu (Čebulovica, Vrhe), kjer je opazno premajhno poseganje med netrofejne živali. Populacija srnjadi je sicer še stabilna, vendar v osrednjih delih lovsko upravljalvskega območja kaže rahel padec številčnosti. Taki trendi ali težnje so posledica tekmovanja z jelenjadjo in povečane prisotnosti zveri, zlasti volka.

Da bi divje prašiče odvrnili od kmetijskih površin in jih zadržali čim bližje krmiščem v gozdu, so lovci lani porabili skoraj 49 ton krme, večinoma koruze. Pritisk divjadi na kmetijske površine poskušajo zmanjšati tako, da vzdržujejo tudi skoraj 65 ha krmnih njiv, pokosijo 140 hektarjev travnikov in vzdržujejo več kot 2500 solnic. Lovci poleg tega vzdržujejo vsaj 289 vodnih virov.

V lanskem letu so ugotovili povečan delež poškodb na travniščih, zato lovskoupravljalvski načrt za leto 2008 predvideva poleg povečanega poseganja v populacije divjadi tudi tesnejše sodelovanje z lastniki kmetijskih površin. Lovci jim bodo priskočili na pomoč z raznimi zaščitnimi in odvrtačnimi sredstvi, kot so električni pastirji, kemična odvrtačala ipd.

Bogdan Magajna

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE PREGLED DELA OBMOČNEGA ZDRUŽENJA RDEČEGA KRIŽA SEŽANA V LETU 2007

Območno združenje Rdečega križa Sežana z našimi prostovoljkami in prostovoljci tudi v preteklem letu nismo držali križem rok. Ponosni in hvaležni smo, da nam mnogi zaupate in nas v naših prizadevanjih podpirate. Veseli smo vseh tistih, ki iz kakršnega koli razloga potrkate na naša vrata.

Dejavnost Rdečega križa je zelo raznolika. Obsega tako imenovane splošne humanitarne programe, med katere sodijo najpomembnejša socialna dejavnost, programi varovanja in krepitve zdravja, delo z mladimi in prostovoljci. Poleg tega pa opravljamo naloge iz javnih pooblastil, kot so krvodajalstvo, poizvedovalna dejavnost ter usposabljanje za nudenje prve pomoči.

V programih pomoči družinam, posameznikom in otrokom smo v letu 2007 razdelili 286 kompletov (prehrambeni paket, prašek, milo). Vrednost te razdeljene pomoči je bila 7.150 €. Iz intervencijskih zalog Evropske unije smo prejeli in v celoti razdelili 9.967,20 kg hrane v vrednosti 11.440,00 €. To pomoč je večkrat letno prejelo 480 ljudi.

V našem skladišču smo prevzemali in delili tudi rabljeno obleko, obutev, posteljnino in pohištvo za okrog 150 prosilcev.

Iz Sklada iz odprtih rok smo s finančnimi sredstvi pomagali 53 ljudem v trenutni stiski pri pokrivanju različnih stroškov, kot so elektrika, voda, ogrevanje, zdravstveno zavarovanje ter nakup hrane, higienskih in drugih nujnih pripomočkov v skupni vrednosti 2.038,81 €. Prav tako smo v letu 2007 iz sklada izplačali 5.104,74 €, ki smo jih od leta 2002 namensko zbirali za nakup kardiografografa. Potrebuje ga ginekološka ambulanta Zdravstvenega doma Sežana. Za dopolnitev sklada smo v Tednu Rdečega križa v Kosovelovem domu izpeljali dobrodelno prireditev »Moraš kje začeti« z več kot 250 nastopajočimi otroki in z mladimi z vsega kraško-brkinskega območja. V sklad se je z donacijami podjetij in s prostovoljnimi prispevki nabralo 1.717 €.

Ob začetku poletja nas je pretresla novica o tragični prometni nesreči, v kateri je deklica Vanesa izgubila še drugega izmed svojih staršev. Zanj smo organizirali zbiralno akcijo in s

LIKOVNA KOLONIJA ŠTANJEL 2008

Likovna kolonija Štanjel je edinstveni projekt in se izvaja že od leta 1995. Njen namen je omogočiti enake možnosti ljudem s težavami v duševnem zdravju za njihovo sodelovanje v kulturnem udejstvovanju in soustvarjanju likovnih del s priznanimi slikarji, z likovnimi pedagogi in s prostovoljci ter spodbujati medsebojno sodelovanje s pomočjo slikanja in umetnosti.

Likovna kolonija bo tudi letos v osrčju Krasa v kraški vasi Štanjelu in sicer od 9. do 14. junija 2008. Projekt bo potekal v prostorih Dnevnega centra »VEZI« v Štanjelu in bližnji okolici. Mentorja bosta slikar Vinko Tice in likovni pedagog Jano Milkovič. Kot gosta

smo letos medse povabili priznanega lokalnega slikarja Janka Kastelica in mlado slikarko, ki slika z usti, gospo Dragico Sušan.

Sklepni del likovne kolonije bo v petek, 13. junija. Obeležili ga bomo s kulturnim programom in z uradnim odprtjem razstave. Nastala likovna dela bomo razstavili v Galeriji gradu Štanjel, kjer bomo na ogled vse do 27. junija 2008.

Vsi zainteresirani, ki bi se želeli udeležiti likovne kolonije, pokličite na eno izmed telefonskih števil: 031/649-288, 051/623-093 in 05/7344-204!

Društvo »VEZI«, voditeljica projekta Martina Katern Tomažič

RDEČI KRIŽ SLOVENIJE AKTIVNI PROSTOVOLJCI

prispevki Rdečega križa Slovenije, posameznikov, podjetij ter zavodov zbrali skupaj 10.005,35 € ki smo jih v celoti prenesli na deklinin račun.

Otrokom smo pomagali tudi pri kritju stroškov za šolo v naravi in pri nakupu delovnih zvezkov s 1.259,57 €. Ob Svetovnem dnevu hrane v oktobru smo na Kozini zopet izpeljali akcijo »Drobtinica« in za kosila socialno šibkejših otrok osnovne šole v Hrpeljah zbrali 808,94 €. Z Rdečim križem Slovenije je 18 naših otrok preživelo nepozabne tedenske počitnice v Mladinskem zdravilišču in letovišču RKS na Debelem rtiču. Skupna vrednost letovanja je bila 4.680,00 €.

Veliko pozornost smo namenili tudi programom za boljšo kakovost življenja starejših ljudi. Ljudi v starosti nad 80 let smo predvsem obiskovali in obdarovali ter prirejali srečanja. V mesecu decembru so prostovoljke in prostovoljci na domovih in v domovih upokojencev obiskali in obdarili 742 starejših občanov in občank v občinah Hrpelje-Kozina, Divača, Komen in Sežana. Vseh 150 občank iz Občine Divača pa je tudi ob Dnevu žena prejelo rožico.

V okviru Občinske zveze Rdečega križa Sežana že od leta 2001 delujejo Skupine starejših za samopomoč. V letu 2007 je aktivno delovalo 6 skupin in sicer v Dutovljah, Krepljah, Sežani, Štorjah, Divači in Hrpeljah s 42 člani. Voditelji in voditeljice so v tedenskih srečanjih in drugih aktivnostih skupin opravili skupno 1229 prostovoljnih ur. Člani in članice skupin, mladi iz vrst skavtov in voditeljice so bili v juniju povabljeni na tridnevni medgeneracijski tabor v Pliskovico, ki smo ga zanje organizirali že tretje leto zapovrstjo. Na taboru se je zbralo 28 udeležencev in udeležencev.

V obilici obveznosti pa smo našli čas tudi za druženje. V juniju smo si proti plačilu organizirali izlet na Cerkljansko in Idrijsko. 42 prostovoljk in prostovoljcev je tako še zadnjič videlo bolnico Franjo. V oktobru pa smo se s krvodajalci zbrali na skupnem srečanju. Čas za prijetno druženje si je vzelo kar 140 krvodajalcev-jubilantov in prostovoljcev. Ob tej priložnosti smo krvodajalcem podelili zahvale za večkrat darovano kri. V letu 2007 smo naše krvodajalce povabili na tri večdnevne terenske akcije v Sežani in Komnu. Svojo dragoceno kri so darovali skupno 1213 krat.

Seveda številke in naštevane ne morejo prikazati vsega truda in volje tistih, ki se v vrstah Rdečega križa razdajajo za druge.

Zahvaljujemo se vsem našim prostovoljkam in prostovoljcem, krvodajalkam in krvodajalcem, donatorjem ter Občinam Sežana, Hrpelje-Kozina, Divača in Komen!

V Tednu Rdečega križa smo pripravili v torek, 13. maja 2008 ob 18. uri v Kosovelovem domu v Sežani za Sklad odprtih rok dobrodelno prireditev »DELIMO SREČO«. Nastopali so otroci in mladi osnovnih šol Srečka Kosovela Sežana, Dutovlje, Dr. Bogomirja Magajne Divača, Komen, Dragomirja Benčiča-Brkina Hrpelje ter Vrtca Sežana, Glasbene šole Sežana, Baletnega društva Sežana, Društva ljubiteljev baletne umetnosti Divača, plesne skupine Mehki čevlji iz Sežane in plesnih skupin Agua, Fulmine, Tormenta ter ansambel Plima.

Območno združenje Rdečega križa Sežana je tudi v lanskem letu uspešno opravilo zastavljen program raznolike dejavnosti, so ocenili na nedavni redni seji skupščine sežanskega OZRK, na kateri so sprejeli tudi program dela za letošnje leto.

Delo Rdečega križa obsega splošno humanitarne programe (socialna dejavnost, programi varovanja in krepitev zdravja, delo z mladimi in prostovoljci), naloge iz javnih pooblastil (krvodajalstvo, poizvedovalna dejavnost in usposabljanje za nudenje prve pomoči). »Lani smo razdelili 300 kompletov pomoči v vrednosti več kot 7 tisoč €, deset tisoč kilogramov hrane iz intervencijskih zalog je prejelo 480 ljudi. Iz Sklada iz odprtih rok smo pomagali 53 ljudem v trenutni finančni stiski ter podarili sredstva za nakup kardiogramografa za ginekološko ambulantno sežanskega Zdravstvenega doma. Ob Tednu RK smo izpeljali dobrodelno prireditev Moraš kje začeti s preko 250 nastopajočimi otroki in mladimi in zbrali približno dva tisoč € prostovoljnih prispevkov. Za Vaneso, ki je v prometni nesreči izgubila še drugega izmed svojih staršev, smo organizirali zbiralno akcijo. Ob svetovnem dnevu hrane je v oktobru na Kozini potekala akcija Drobtinica, zbrani denar pa smo namenili za kosila socialno šibkejših otrok,« je na letni skupščini sežanskega območnega združenja Rdečega križa poudarila predsednica Saša Likavec Svetelšek.

Veliko pozornost namenjajo tudi programom za boljšo kakovost življenja starejših ljudi. V decembru so prostovoljci na domovih in v domovih upokojencev obiskali in obdarili 742 starejših občanov vseh štirih kraških in brkinske občine. Od leta 2001 delujejo skupine starejših za samopomoč. Lani je delovalo šest takih skupin, katerih voditelji so opravili blizu 1300 prostovoljnih ur. V lanskem letu so organizirali tri krvodajalske akcije s 1213 odvzemi krvi. Pohvalo si zaslužijo za svoje delo tudi vsi prostovoljci!

Program, ki so si ga zastavili za letošnje leto, je približno enak prejšnjim letnim programom. V tednu RK pa so v torek, 13. maja 2008, organizirali v Kosovelovem domu v Sežani dobrodelno prireditev »Delimo srečo« za Sklad iz odprtih rok. Nastopili so mladi iz osnovnih šol in vrtcev ter plesnih in baletnih društev. S prispevki dobrih ljudi pa so zbrali sredstva za družine v stiski na območju Območnega združenja Rdečega križa Sežana pri plačilu osnovnih življenjskih stroškov.

Strokovni sodelavec sežanskega Centra za socialno delo Klemen Mozetič, ki vodi tudi skupino za samopomoč starejših Kraška burja v sežanskem Domu upokojencev, pa je predstavil program kakovostnega staranja in sožitja generacij. Pri tem je poudaril, da je program namenjen starostnikom in njihovim svojcem na območju vseh štirih kraških občin in brkinske občine. Na Sežanskem živi veliko število starostnikov; kar za tri odstotke več, kot je slovensko povprečje. Pa tudi nekdanja sežanska občina je teritorialno zelo velika. Iz anket o kakovosti življenja ugotavljajo, da se starejši ljudje počutijo osam-ljene, izključene in da si zato želijo informacij in povezave z mlajšimi. Zato so oblikovali tudi poseben program, ki vključuje redne stike in pogovore z mlajšimi, psihosocialne opore, informiranje starostnikov o denarnih pomočeh, o domskem varstvu, o subvencijah, o negi na domu, o vključevanju starostnikov v društva itn.

ČAS PRIJATELJEV MLADINE

V Medobčinskem društvu prijateljev mladine - MDPM - Sežana smo 28. marca 2008 praznovali 55. letnico delovanja naše organizacije. Smo nevladna, prostovoljna, človekoljubna in neprofitna organizacija, katere temeljni cilj je dvig kakovosti življenja otrok, mladostnikov in družin, zastopanje in uveljavljanje njihovih interesov in potreb ter zaščita njihovih pravic. Programi, ki jih izvajamo v MDPM Sežana, se v širšem smislu nanašajo na uresničevanje Konvencije o otrokovih pravicah, Deklaracije o človekovih pravicah in drugih dokumentov, ki zadevajo otroka, mladostnika in družino.

Veselo otroštvo je prvo vodilo vseh programov, še posebno v Veselem decembru, ko se s številnimi prireditvami trudimo otrokom pričarati pravljico novoletno vdušje. Potem so tu še Mladi oktober s Tednom otroka, izleti in številne prostočasne dejavnosti, s katerimi je vrsta mentorjev, prostovoljcev in prijateljev ustvarila in ustvarjala prijetno in kakovostno preživljanje prostega časa otrok in mladostnikov. Od 60-ih let prejšnjega stoletja poteka bralni maraton z Bralno značko - program, ki ga skupaj s šolami in z neprecenljivim mentorstvom med učiteljskimi vrstami gradimo za kulturno in družbeno rast otrok - beležijo 19 let, Otroški parlamenti, 40-letnico bodo imeli

Mladi zgodovinarji, pa še bi lahko naštevali. Posebno pozornost namenjamo počitnikovanju in letovanjem, saj smo lani skupaj z Vrtcem Sežana obeležili tri desetletja predšolskega letovanja. V desetletjih prakse smo razvili programe, v katerih nudimo otrokom zdravo, varno in sproščeno preživljanje počitnic s svojimi vrstniki; s koncesijo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije organiziramo zdravstvena letovanja, s humanitarno akcijo Pomežik soncu pa zbiramo sredstva za letovanje otrok iz socialno ogroženih družin.

Številni programi sami govorijo o dosežkih Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana, zato se na tem mestu zahvajujem vsem prostovoljcem in aktivistom, ki s svojim požrtvovalnim delom in udejstvovanjem gradijo in soustvarjajo blaginjo otrok! Posebna zahvala gre vsem donatorjem in financerjem, ki s svojim prispevkom omogočajo in podpirajo programe društva, in Občinam Sežana, Divača, Komen in Hrpelje-Kozina, ki prepoznajo vlogo naše organizacije in prek skupne strategije za društva posebnega javnega pomena omogočajo nadaljnji razvoj društva.

Miha Ravbar - Vidmar, predsednik MDPM Sežana

POVABILO NA MORJE

Starše tistih otrok, ki so bili med šolskim letom večkrat bolni ali so imeli pogoste zdravstvene težave, vabimo, da svojega otroka prijavijo v zdravstveno kolonijo, ki jo v organizaciji društva organiziramo v Pineti pri Kastaniji na Hrvaškem od 7. do 17. julija 2008 za otroke razredne stopnje in v času od 17. do 27. julija 2008 za otroke predmetne stopnje.

Na osnovi izpolnjene prijavnice, ki bo izšla v glasilu Poletni Kratkčasnik in ki ga bodo prejeli vsi otroci v vrtcu in osnovni šoli, lahko za svojega otroka uveljavljate zdravstveni regres ZZZS za desetdnevno zdravstveno letovanje v znesku do 163,50 € za udeležence od 5. do 15. leta starosti. Celoten prispevek je 268,50€. Starši v primeru regresa, ki ga odobri osebni zdravnik, krijejo le razliko 105,00 €. Vaše prošnje bomo posredovali pooblaščenim zdravstvenim delavcem in poskrbeli za obvestilo o znesku odobrene regresa ter za posredovanje vseh informacij v zvezi z letovanjem.

Seveda ste na letovanje vabljeni tudi vsi tisti, ki ste zdravi kot ribe in želite v celoti kriti stroške letovanja.

Za otroke od 5 do 10 let organiziramo tudi sedemdnevne počitnice v Pacugu, med Fieso in Strunjanom od 22. do 28. avgusta 2008.

Za letovanje dveh in več otrok ali za udeležbo v več terminih vam na osnovi pisne prošnje nudimo možnost obročnega odplačevanja prispevka in možnost uporabe finančne pomoči, zbrane v humanitarnih akcijah »Pomežik soncu«, »Vsi smo bili otroci«, »Letovanje otrok s posebnimi potrebami« ter sredstva, ki jih pridobimo s prispevki donatorjev, fizičnih oseb in domačih podjetij.

Prijavnice za vsa letovanja lahko dobite na sedežu društva ali vam jih pošljemo po pošti.

Za vse informacije smo vam na voljo na sedežu društva: Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana, Partizanska 18, 6210 Sežana, telefon: 05/734-14-86.

Kontaktni osebi: Ana Pangos in Boža Jensterle Fatur

Ana Pangos, sekretarka MDPM Sežana

POLETNE POČITNICE - PRIPRAVIMO SE PRAVOČASNO!

Na Medobčinskem društvu prijateljev mladine Sežana pripravljamo za otroke, mladino in družino pester izbor pristočasnih aktivnosti in počitniških programov.

KRANJSKA GORA

Predšolsko letovanje v Kranjski Gori, ki je lani praznovalo 30. obletnico uresničevanje programa, je namenjeno petletnim in šestletnim otrokom in njihovem postopnemu osamosvajanju, saj se večina njih prvič odpravi od doma na počitnice brez staršev, v družbi vrstnikov in v spremstvu strokovnih delavk vrtca ter drugih zunanjih sodelavk društva, ki skrbno pripravijo bogat in zanimiv program za pogumne planince. Letos bo otroke v obeh izmenah spremljala tudi medicinska sestra iz Zdravstvenega doma Sežana. Letovali bodo od 21. do 25. junija in od 25. do 29. junija 2008.

PINETA PRI NOVIGRADU

Otroci od 1. do 5. razreda osnovne šole bodo tam letovali od 7. do 17. julija in mladostniki od 6. razreda naprej v času od 17. do 27. julija 2008.

Starši tistih otrok in mladostnikov, ki so bili med šolskim letom večkrat bolni ali imajo pogoste zdravstvene težave, lahko po nasvetu osebnega zdravnika uveljavijo pravico do zdravstvenega regres za letovanje, ki ga v ta namen nudi Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Regres se lahko uveljavlja za otroke do 15. leta starosti.

PINETA PRI NOVIGRADU

Družinske počitnice za vso družino s predšolskimi otroki in z otroki s posebnimi potrebami bodo organizirane po želji v dveh izmenah ali v eni daljši od 16. do 26. avgusta 2008.

OTROŠKI CENTER PACUG:

Otroci od 5. do 10. leta starosti lahko letos letujejo tudi v letovišču Pacug med Fiesu in Strunjanom od 21. do 28. avgusta 2008.

Na vseh letovanjih bodo otroke spremljali izkušeni pedagogi, prostovoljci društva, zunanji sodelavci in medicinsko osebje. Prijavnice in informacije o programih dobite v našem Poletnem Kratkochasniku in na sedežu Medobčinskega društva prijateljev mladine Sežana!

Takole pa v svojem spodnjem prispevku o počitnicah razmišlja Alenka Lukač, prostovoljka društva in učiteljica razrednega pouka:

Že se bliža julij, ko se bom v organizaciji MDPM Sežana z otroki ponovno odpeljala na počitnice v otroški center »Pineta« pri Novigradu. »Hop!« V Hrpeljah pred šolo skočimo na avtobus in: »Adijo mama, papa, ati! Se vidimo čez deset dni!« In že gremo!

Borov gozdček, morje, sonce, pisane hiške...ja, to je to! Dobrodošli v Pineti! Ko prispemo, nas razdelijo v skupine s prijatelji, sošolci, vrstniki, potem nam dodelijo še mentorja, ki bo z nami ves teden (P.S. : Baje so vsi ful faceli), in nato gremo »poštimit« hiške. Prvi dan v Pineti je še malo bolj raztresen; organizacija, spoznavanje, preizkus plavanja. Kdor zna plavat - zna; kdor zna malo manj - se bo še kaj naučil; kdor ne zna - se lahko nauči; kdor noče - pa nič! Nihče ni v nič prisiljen. V Pineti so obvezni le dobra volja, energija in upoštevanje pravil, ki veljajo enako za vse!

Ko gre spoznavni dan mimo, se zjutraj zbudimo in že nas čaka kup aktivnosti, ki so jih mentorji skrbno pripravljali že prej. Po zajtrku malce pospravimo naše hiške, nato hitimo na kopanje, potem kosilo in sledi popoldanski počitek, kar pa nikakor ne pomeni spanja! Takrat se namreč dogajajo razne športne igre, tematske in ustvarjalne delavnice, lahko pa tudi poležavamo v hladni senčici in si pripovedujemo vse mogoče skrivnosti. Popoldne spet skok na plažo, se malo »nasolimo«, plavanju pa sledi igra, igra, igra... v vodi, nad vodo, pod vodo, na plaži, na igriščih... vse do večerje. Ko pojemo in se umijemo, se odpravimo tja, kjer se vsak večer dogaja nekaj drugega. Od plesa in petja, športa, do igrice in modnih revij...

En dan je rezerviran za izlet z ladjo do Poreča ali do Rovinja. Celodnevno potovanje, kopanje in zabava!

Prav v končnici, ko je vzdušje na višku in smo že čisto vsi uglašeni »v ritmu Pinete«, pride prekmalu zadnji dan, ko je treba »spakirati«. Eni žalostni, drugi srečni, tretji zaljubljeni in objokani... A kaj moremo, mame nas hočejo nazaj! Ni kaj, Pineta ti zleze pod kožo, če hočeš ali ne! To lahko potrdim tudi sama, saj sva s sestro Andrejko tudi del tega letovanja, ki je vsako leto nekaj nepozabnega. Izkušnja in pol!

Letovanje organizira Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana za vse otroke občin Krasi in Brkinov, ki si želijo morja, dogodiščin, novih prijateljev in najlepše preživetega prostega časa. Otroci iz dutovske, komenske, sežanske, divaške ali hrpeljske šole... Vsi ste vabljeni.

Pineto moraš doživeti, da mi lahko verjameš!"

Ana Pangos za MDPM Sežana

PO KOMENSKI OBČINI IN ŠE MALO DLJE

Prireditve, ogledi, izleti, osmice... JE KAJ ZANIMIVEGA ZA VAS?

Objavljamo pregled prireditev, ogledov, izletov, osmic in drugih napovedanih dogodkov od 15. junija do konca julija letos, ki so jih uredništvu glasila sporočili do 6. junija 2008 njihovi načrtovalci, pripravljalci in prireditelji. - Več o tem poiščite tudi na naslednjih elektronskih naslovih: tic.stanjel@komen.si - www.kras-carso.com - www.volcijegrad.com !

Različne lokacije na Krasu

Štrekljevi večeri - Večeri ljudske glasbe in pesmi - V juliju in avgustu. Organizacija: KUD Karel Štrekelj.

Brestovica

Ogled Grofove jame - vsako zadnjo nedeljo v mesecu ob 15. uri. Naravna kraška jama je pod vrhom hriba Grmada nad vasjo Brestovica. V prvi svetovni vojni je služila kot zaklonišče avstro-ogrske vojske. Dostop je peš iz Gornje Brestovice po markirani poti (50 minut) ali iz Dolnje Brestovice po poljski poti z avtom do parkirišča (3 km) in potem še peš (25 minut). Priporočena je pohodna obutev. Organiziran je le obisk jame. Do vhoda morajo priti obiskovalci brez vođenja. - Kontaktni osebi komenske sekcije Jamarskega društva Sežana sta Jože Terčon (telefon: 051/306-964, e-pošta: jozef.tercon@volj.net) in Peter Pipan (telefon: 041/405-642) jozef.tercon@volj.net

Gabrovica pri Komnu, vaški trg

Vaški praznik sv. Petra in Pavla - V nedeljo, 29. junija. Dopoldne in popoldne **nogometni turnir trojk in turnir v briškuli**, zvečer na brjarju **monokomedija z Borisom Kobalom "Kdo vam je pa tu delu?"** Po prireditvah zabava s plesom ob igranju **skupine N'EKS**. Organizacija: Vaška skupnost Brce, Društvo Brce.

Gorjansko, Štrekljev borjač

Slovesnost ob podelitvi Štrekljeve nagrade - V nedeljo, 15. junija ob 17. uri. Podelitev nagrade za življenjsko delo ali izjemne dosežke na področju zbiranja in ohranjanja slovenskega ljudskega blaga v besedi in pesmi. - Organizacija: JSKD, KD Karel Štrekelj, Občina Komen, Društvo Gorjansko

Ivanji Grad

Vaški turnir v košarki - Konec junija ali začetek julija. Tekmovanje vaških košarkarskih moštvo. - Organizacija: Vaška skupnost Ivanji Grad-Zagrajec, mladinska sekcija.

Kobdijl

Galerija in vrt pod kostanji - V sobotah, nedeljah in praznikih so v Zgornjem Kobdijlu med 11. in 18. uro in zunaj urnika po predhodni najavi **v prodajno-razstavni galeriji na ogled likovna dela Britte Höschle**. Na voljo je tudi **udoben apartma** za 4 do 6 oseb s 75 kv. metri površine (velik bivalni prostor z odprto kuhinjo, z dvema spalnicama, WC, kopalnico z WC, balkonom, teraso, vrtom in bazenom ter z vso sodobno gospodinjsko opremo, satelitsko TV, z glasbenim stolpom z DVD in z brezžičnim internetom). - Informacije: Galerija in vrt pod kostanji, Kobdijl 37, 6222 Štanjel, telefon: 05/769-02-06 in 041/378-645. Spletni naslov: www.galerija-vrt.com ; e-mail: info@galerija-vrt.com

Kobjeglava

Pohod v kresno noč - V torek, 24. junija ob 19,30. uri. Zbirno mesto pri Kulturnem domu v Kobjeglavi. Krožna pot bo vodila mimo Starih kalov na Zajčevico in od tam prek Stojancev nazaj do Kobjeglave (predvideno okrog 21,30. ure), kjer bo druženje ob kresu. Udeleženci se pohoda udeležujejo na lastno odgovornost! Pohod v primeru dežja odpade. - Organizacija: KUTD Kraški slavček Kobjeglava-Tupelče.

Priporočilo

Ta rubrika je namenjena predstavljanju vsakršnih javnih prireditev, ogledov, izletov, osmic in drugih javnih dogodkov na Komenskem, na katere vabijo njihovi prireditelji. Uredništvo priporoča njihovim napovedovalcem, naj v svojih napovedih za objavo v občinskem glasilu »Komentar« ne pozabijo navesti naslednjih podatkov: ime, kraj, prostor, datum, trajanje in čas začetka prireditve, njen kratek opis, pomen in posebnosti, komu je posebej namenjena, imena nastopajočih ter morebitna vstopnina v €. Le tako lahko v tej rubriki predstavimo na pregleden način vse, kar bi bralce utegnilo zanimati. To je po krajih, objektih, vsebini, dnevih in času začetka ter o trajanju, o izvajalcih ter drugih zanimivostih, ki odločajo, ali se jih bodo bralci glasila udeležili! Seveda pa uredništvo ne odgovarja za morebitne nevednosti, ki bi lahko nastale zaradi napačnih in nepopolnih sporočenih prirediteljevih podatkov in zaradi morebitnih nesporočenih programskih sprememb!

Vsako napoved sporočite na Občino Komen po elektronski pošti na naslov: komentar@komen.si ali po telefonu na št. 05/769-00-56.

Uredništvo

Komen

Prijateljska spominska pot Društva izgnancev - pohod po poteh dogodkov 15. februarja 1944 - V soboto, 21. junija ob 17. uri. Potek pohoda: Komen-Sveto-Škrbina-Rubije-Jablanec-Komen. V vaseh si bodo pohodniki ogledali vaše znamenitosti: cerkev sv. Tilna v Svetem, Spacalovo domačijo v Škrbini, ... Gostje pohoda bodo člani Kulturnega društva Cerovlje-Mavhinje. - Organizacija: Krajevna organizacija Društva izgnancev Slovenije, Komen v sodelovanju z vaškimi skupnostmi Komen, Sveto in Škrbina.

Komen, nogometno igrišče

KRASTIVAL - Tridnevni festival - V petek, soboto in nedeljo, 17., 18. in 19. julija. <http://www.krastival.net>. - Organizacija: MD ŠUZ

Komen, trg pred občinsko stavbo

Slovesnost ob prazniku občine Komen - V nedeljo, 22. junija od 16. ure do poznih nočnih ur. Vabilo s programom bodo gospodinjstva prejela pravočasno. Po koncu uradnega dela zabava s plesom s skupino Allegro in natalijo Verboten - Organizacija: Občina Komen.

Komen, Kosovelova knjižnica

Odprta v torkih in petkih med 12. in 18. uro in v sredah med 8. in 14. uro. Telefon: 05/766-85-50, e-naslov: knjiznica.komen@siol.net - Organizacija in informacije: Kosovelova knjižnica Sežana, telefon: 05-731-00-30.

Komen, Kosovelova knjižnica

Ura pravljic, ki jih pripoveduje Marija Umek - Vsak prvi delovni torek v mesecu (torek, 6. maja ob 17. uri in v torek, 3. junija ob 17. uri. - Organizacija in informacije: Kosovelova knjižnica Sežana, telefon: 05/731-00-30.

Komen, Kosovelova knjižnica

Ustvarjalne brezplačne delavnice za otroke - vsak zadnji petek v mesecu od 15. do 18. ure. Mentorici: Monika Mihelj in Anja Božič. - Organizacija in informacije: Medobčinsko društvo prijateljev mladine Sežana, telefon: 05/734-14-86.

Komen, Kosovelova knjižnica

Likovno izražanje - študijski krožek - Vsak torek ob 18. uri pod mentorstvom akademske slikarke Mojce Senegačnik. V petek, 23. maja odprta je razstava likovnih del članic krožka za likovno izražanje.

Komen, Kosovelova knjižnica

Ustvarjalne delavnice za otroke - Vsak zadnji petek v mesecu od 15. do 18. ure (25. aprila, 27. junija). Delavnice vodi Monika Mihelj.

Komen, Osnovna šola

Otroške in mladinske baletno-plesne delavnice - balet in plesne tehnike - Od 1. do 5. julija. Živa Cvar: karakterni plesi in baletna gimnastika; Mira Jokovič: sodobna plesna tehnika; Annamaria Romano: moderni jazz; Marjetka Kosovac: klasični balet in baletni stretching. - Informacije in prijave: Športno in kulturno-umetniško društvo "15. februar" Komen, Katarina Pleško, telefoni: 05/766-80-75, 051/260-663 in elektronski naslov: katarina.plesko@zsiol.net

Komen, "Plac" - glavni trg

Komenski vaški sejem - V soboto, 5. julija in v soboto, 2. avgusta od 8. do 13. ure. K sodelovanju vabijo domače pridelovalce zdrave hrane, mlečnih izdelkov, medu, vina, izdelkov domače in umetne obrti. Priporočajo, da udeleženci pripeljejo na sejem svojo stojnico! - Organizacija in informacije: Vaška skupnost Komen, Saša Pavlin, telefon: 031/874-823.

Komen, župnijska cerkev sv. Jurija (predvidoma)

Bratfield College Scola Cantorum - V Petek, 29. avgusta ob 20. uri. Nastop zbora iz Anglije z organistko Clair Counsens. Zborovodja Ann Wright. - Organizacija: Imago Sloveniae in Občina Komen.

Pliskovica

Ogled obnovljene kraške domačije Pr' Slamčevih, ki je prenovljena pod nadzorstvom novogoriške območne enote Zavoda za kulturno dediščino Slovenije in preurejena v Mladinski hotel. - Organizacija in informacije: Mladinski hotel Pliskovica, telefon: 05/764-02-50, 031/267-529.

Štanjel

Nedeljsko turistično vodenje tudi za posamične obiskovalce - vsako nedeljo ob 15.30. uri izpred cerkve v Štanjelu. Vodenje vključuje ogled gradu Štanjel, Galerije Lojzeta Spacala, cerkve sv. Danijela, kraške oziroma romanske hiše, ogleda naselja, Stolpa na vratih, Ferrarijevega vrta in krožne poti okrog Štanjela. Ogled traja približno 90 minut. Cena vodenege ogleda je 3,50 € na osebo (všteta je vstopnina v Galerijo L. Spacala in v Kraško hišo. - Organizacija in informacije: TIC Štanjel, telefon: 05/769-00-56.

Štanjel, Grad

Tržnica starin ter domače in umetne obrti vsako tretjo nedeljo v mesecu - V nedeljah: 15. junija, 20. julija in 17. avgusta vsakokrat od 9. do 16. ure. Tržnica je v slikovitem srednjeveškem okolju štanjelskega gradu in okolice. Vabljeni obiskovalci in stojničarji! - Organizacija in informacije: TIC Štanjel, telefon: 05/769-00-56.

Štanjel, Grad

Tradicionalna etnološka prireditev Venček sv. Ivana - V soboto, 21. junija, in v nedeljo, 22. junija v dopoldanskem času. Delavnica v izdelovanju venčkov sv. Ivana, ocenjevanje izdelkov s predstavitvijo. - Informacije: Galerija Lojzeta Spacala, telefon: 05/769-01-97 in TIC Štanjel, telefon: 05/769-00-56.

Štanjel, Grad

Večer dalmatinske glasbe - V nedeljo, 29. junija ob 19. uri. Nastopajo: Vipavski tamburaši pod vodstvom Neže Žgur; Tamburaški orkester Javorje, Šmartno pri Litiji, pod vodstvom Helene Vidic; Dalmatinska klapa (pevci dalmatinskih pesmi). - Organizacija: Vipavski tamburaši.

Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala v Gradu Štanjel in Kraška hiša

Stalna zbirka slikarja in grafika Lojzeta Spacala - ogled Kraške hiše s stalno etnološko zbirko - Od torka do petka med 10. in 14. uro, v sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure. - Informacije: Galerija Lojzeta Spacala: 05/769-01-97.

Štanjel, Galerija Lojzeta Spacala, Grad Štanjel

Trije pogledi kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel, Aleksij Kobal - Razstava ob dvesti obletnici Spacalove galerije. Odprta od torka do petka med 10. in 14. uro, v sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure. Za napovedane skupine tudi zunaj urnika. Na ogled do 2. novembra 2008 - Informacije: Galerija Lojzeta Spacala, telefon: 05/769-01-97.

Štanjel, Galerija Pri Valetovih, Štanjel 22/a

Občasne razstave - Odprto po dogovoru. - Informacije po telefonu: 05/769-01-97 in na e- naslovu: gradstanjel@guest.arnes.si

Štanjel, Kraška hiša

V Kraški hiši je v dveh nadstropjih urejena etnološka zbirka. Odprta od torka do petka med 10. in 14. uro, v sobotah in nedeljah ter praznikih med 10. in 18. uro; v ponedeljkih zaprto. - Organizacija in informacije: Galerija Lojzeta Spacala, telefon: 05/769-01-97.

Štanjel, Kvadratni stolp

Razstava likovnih del udeležencev likovne kolonije Društva Vezi - Od 14. do 27. junija. Mentorja slikar Vinko Tica in likovni pedagog Jano Milkovič. - Organizacija in informacije: Društvo Vezi, Štorje 26, telefon: 05/768-52-00.

Štanjel, Stolp na vratih

Posthumna razstava slikarke Tamare Korošak - Na ogled do konca julija vsak dan, razen v ponedeljkih, od 10. do 18. ure. - Organizacija in informacije: Nassa desella, telefon: 05/769-00-18.

Štanjel, Stolp na vratih

Razstava fotografij Foto kluba iz Nove Gorice - Na ogled v juliju in avgustu vsak dan, razen v ponedeljkih, od 10. do 18. ure. - Organizacija in informacije: Nassa desella, telefon: 05/769-00-18.

Štanjel, Storževa galerija

Storževa galerija je sestavni del domačije Stanarjevih v Štanjelu 29. V sedemdesetih letih prejšnjega stoletja jo je ustanovil tam živeči slikar samouk Anton Rupnik - Storžev za svoja dela. Sedaj, po prenovi, pa sprejemajo v svoje okrilje v razstavljanje tudi dela drugih likovnikov. Galerija je redno odprta sočasno z uradnimi urami Stanarjevega hrama nasproti galerije v sobotah, nedeljah in praznikih med 12. in 18. uro. Zunaj urnika je ogled možen po predhodni najavi po telefonu na št.: 05/769-10-07 in 031/389-621 ter na e-naslov: info@stanarjevi.com, pa tudi tako, da na obisku v Štanjelu pozvonite pri Stanarjevih, hišna št. 29!

Tupelče, balinišče

Prvenstvena balinarska tekma Hrast II : Repentabor. V petek, 20. junija ob 18 uri. Prvenstvena tekma v okviru balinarske like OBZ Sežana. Če bo deževalo, bo tekmovanje v balinarski dvorani v Kobjeglavi. - Organizacija: Balinarski klub Hrast, kontaktna oseba: Emil Grmek, telefon: 031/362-852.

Tupelče, balinišče

Območno prvenstvo - igra v krog za mladince - V soboto, 21. junija ob 9. uri. Če bo deževalo, bo prvenstvo v balinarski dvorani v Kobjeglavi. - Organizacija: Balinarski klub Hrast, kontaktna oseba: Emil Grmek, telefon: 031/362-852.

Volčji Grad

Pot kamna - urejena učna pot - Društvo Debela griža je uredilo in označilo učno pot po vasi in okrog nje. Na njej spoznate značilnosti kraške krajine, kraških naselij ter posebnosti vasi Volčji Grad z izredno bogato kamnito dediščino in z ostanki enega izmed največjih ohranjenih gradišč pri nas. Društvo organizira tudi turistično vodenje ogleda. - Informacije: www.volcjugrad.com in bstolfa@gmail.com ter Turistični informacijski center Štanjel, telefon: 05/769-00-56.

OSNOVNA ŠOLA KOMEN

PROJEKT "PASAVČEK" V OSNOVNI ŠOLI KOMEN

V šolskem letu 2007/08 smo se učiteljice prve triade matične in podružnične Osnovne šole Komen vključile v mednarodni projekt "Pasavček", ki ga je organiziral Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu R Slovenije. Osnovni namen projekta je bil povečati pozornost otrok in staršev na pravilno uporabo varnostnih pasov in otroških varnostnih sedežev (OVS) med vožnjo. Ciljna skupina so bili otroci, ki naj bi s svojim znanjem in ravnanjem vplivali na starše. Želele smo, da se otroci vključijo v dejavnosti, ki vodijo h cilju. Da se bodo otroci pripenjali z varnostnim pasom, je dolgotrajen proces pridobivanja izkušenj, znanj, spretnosti in navad.

V projektu je sodelovalo 5 oddelkov - skupaj 89 učencev. Dve učiteljici sta se udeležili izobraževalnega seminarja, ki ga je organiziral Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu. Znanje sta prenesli na ostale učiteljice. Z načrtovanjem smo začele decembra 2007, projekt pa uresničevale od januarja letos. Sklenile smo ga konec aprila ob dnevu šole, na katerem smo projekt predstavili.

Projekt je potekal v učilnicah, v šolskem avtomobilu, na parkirišču ter na pločniku ob lokalni cesti. Z nami je sodeloval tudi policist Brane Zupančič.

Potek dela

V šoli nas je obiskal policist gospod Brane Zupančič, ki je otrokom predstavil varno vožnjo v avtomobilih (kje in kako morajo sedeti v avtu med vožnjo). Opozoril je tudi na številne nesreče otrok v prometu.

Velik poudarek smo dali tudi opazovanju prometnih poti v okolici šole. Učenci so spoznavali okolico šole in varno pot do šole. Seznanili so se z razumevanjem pomena vidnosti v povezavi z ustavljanjem vozila in nošenjem rumene rute in kresničke. Spoznavali so pravila varne hoje, kjer ni pločnika, prečkanje ceste in sopotnikovo vedenje v različnih prevoznih sredstvih. Spoznavali so prometne znake, ki jih srečujejo na svoji poti v šolo, in znake, pomembne za vedenje pešcev in kolesarjev, ter nevarnosti v prometu v različnih vremenskih razmerah.

Otrokom smo predstavila tri vrste in kvaliteto otroških varnostnih sedežev. Vse tri vrste so otroci praktično preizkušali. Ugotovili so, da je jahač najprimernejši za njihovo starost. Pogovorili smo se o pomenu oranžne nalepke pri nakupu.

V razredu smo učencem predstavili in demonstrirali pravilno uporabo otroških varnostnih sedežev za različne starosti otrok. Otroci so lahko preizkusili, kako se pravilno namestijo v otroške varnostne sedeže.

To znanje so otroci nadgradili s pravilnim nameščanjem otroškega varnostnega sedeža in pripenjanjem varnostnega pasu v šolskem avtu.

V šolskem avtomobilu smo demonstrirali pravilno namestitev otroškega varnostnega sedeža. Vsak otrok se je samostojno pripel v jahača. Varnostni pas je pravilno speljal pod naslonjalom za roke, po telesu čez ramo in boke. Varnostni pas je tesno zategnil in poravnal. Ko se je otrok privezal, so ostali otroci analizirali, ali se je pravilno pripel. Po uporabi so otroci praznega jahača pripeli z varnostnim pasom.

Kartonček "Danes smo bili med vožnjo v avtu vsi pripeti" smo vsakodnevno žigosali. Večina otrok je po pravici povedala, če so bili vsi pripeti. Otroci so svoje starše, brate in sestre opozorili, naj se pripenjo.

Dejavnosti pri pouku

Otrokom smo zaigrali lutkovno igrico z naslovom "Prometni znaki", ki pripoveduje o posledicah neupoštevanja prometnih predpisov.

Pri glasbeni vzgoji smo spoznali zelo zanimivo pesem, za katero je besedilo in melodijo napisal Adi Smolar. Pesem z naslovom DA PRIJAZNA BODO JUTRA je učence zelo pritegnila. Radi so se jo učili, zato bomo z njo nastopali na dnevu naše šole. Sicer pa smo si izmišljali melodijo za pesem Red je vedno pas pripet in se jo naučili na pamet. Ob glasbi so učenci uprizarjali različna prevozna sredstva in sebe v njih.

Pisanje pri slovenščini

PASAVČEK JE MOJ PRIJATELJ

Nekega dne sem opazil, da je Pasavček iz avta nenadoma izginil. Iskal sem ga za sedežem, pod sedežem, v prtljažniku in na pasu. Pasavček je izginil! Privezal sem se, ravno takrat mi nekaj skoči na glavo in reče: Tiho, da te kdo ne sliši! Potiho sem ga vprašal: Kako se lahko premikaš? Zasmel se je in rekel: Mi Pasavčki imamo tako moč, da lahko oživimo za en dan.

Odšla sva v trgovino. Pasavček mi je skočil z glave naravnost v žep. Pritožil se je: Kako je tu temno! Takoj prižgi luč! Odgovoril sem mu: Ne morem, ker je ni. Takrat se je spotaknil na žepni svetilki in padel na gumb za vžig. Kako? Saj je tu!

Že smo bili v trgovini. Pasavček se je spremenil v žogico in se odkotalil proti igračam. Stekel sem za njim. Zagledal sem ga v tovarnjačku. Prižgal je motor igračice in se popeljal po trgovini. Stekel sem za njim. Čez pol ure se je ustavil, saj se je tovarnjačku izpraznila baterija. Pobral sem tovarnjak in ga spravil spet na polico.

Odhitela sva v avto, kjer sta me že čakala mama in oče. Kje si bil toliko časa? sta me vprašala. Nisem jima povedal za skrivnost. Znočilo se je. Pasavček je skočil na pas in se poslovil: Adijo Andrej, za danes bo dovolj. Hvala, ker si mi razkazal tvoj svet! Zadnji sončni žarek je izginil. Pasavček se je spremenil v lutko, pripeto na pas.

To je pravljica o Pasavčku!

Andrej Hočvar 3. b

PROMET JE ZA ZNORET

Promet je za znoret.
Nekdo hiti v službo,
drugi je dobil okužbo,
ker policaj preveč kriči,
zaradi nereda,
ker nastaja zmeda.

Lenart Žezlina

Akcija

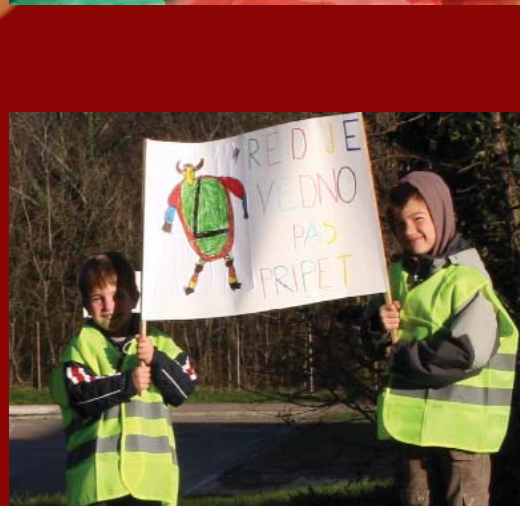
V skupinah so učenci izdelali transparente z gesli:

- HVALA, KER SI PRIPET.
- PRIPNI SE!
- OČKA, MAMICA, PRIPNI ME!
- SOVOZNIK, PRIPNI SE!
- PRIPET SEM BOLJ VAREN.

Prvi teden v marcu so otroci skupaj s policistom opozarjali starše in voznike z narejenimi transparenti na lokalni cesti pred šolo. To so počeli od 7.30 do 8.00, ko je promet pred šolo najgostejši. Obleženi so bili v varnostne brezrokavnike.

Za Komentar pripravile:

učiteljice: Jožica Grmek, Alenka Kajtna, Tatjana Metljak, Vanda Mržek, Marija Saksida, Tanja Spačal in Mirjana Trampuž Luin

DVAJSET LET SPACALOVE GALERIJE V ŠTANJELU OGROMEN RAZVOJNI KORAK ZA LOKALNO OKOLJE TER ZA PRIMORSKI IN SLOVENSKI PROSTOR

V petek, 30. maja 2008, smo v gradu Štanjel obeležili dvajseto obletnico odprtja Galerije Lojzeta Spacala. Spacalova stalna zbirka slik in grafik tega pomembnega tržaškega umetnika je danes ena izmed vidnejših zbirk slovenske moderne likovne umetnosti in tako pomembno soustvarja kulturno podobo Slovenije. V času svojega odprtja, 27. maja 1988, je pomenila ogromen razvojni korak za lokalno okolje ter za primorski in slovenski prostor. Z odprtjem galerije je leta 1944 porušeni štanjelski grad ponovno začel dobivati svojo nekdanjo podobo in zahtevna povojna obnova je tako obrodila prve sadove. To je osnova, brez katere danes v Štanjelu ne bi mogli razvijati kulture in turizma.

Ureditev galerije je zahtevala velika finančna sredstva ter delo in pogum številnih inštitucij in posameznikov, ki so razumeli pomen delovanja kulturne ustanove v Štanjelu. Pripravljalni odbor za odprtje galerije se je osnoval leta 1987. Vodil ga je diplomat in Spacalov prijatelj Drago Mirošič. Ostali člani odbora so bili: Nelida Nemec (Goriški muzej), dr. Nataša Šumi (Zavod RS za varstvo naravne in kulturne dediščine), Suzana Mirošič (članica), dr. Marijan Slabe (Zavod RS za varstvo naravne in kulturne dediščine), Zorko Harej (Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Nova Gorica), Mitja Mozetič (Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine Nova Gorica), Miloš Bajc (kulturni delavec), Aleksander Peršolja (Zveza kulturnih organizacij Sežana), Bojana Kermolj (Občina Sežana) in Damjan Grmek (Krajevna skupnost Štanjel).

V priprave se je aktivno vključila tedanja občina Sežana s predsednikom skupščine občine Ivanom Vodopivcem, ključna pa je bila tudi podpora Izvršnega sveta SR Slovenije, ki mu je predsedoval Dušan Šinigoj.

Lojze Spacal (1907-2000), ki je bil v osemdesetih letih že mednarodno uveljavljen umetnik, si je zelo želel ureditve svoje stalne zbirke in je v pripravah nanjo sodeloval. Tedanji sežanski občini je z darilno pogodbo za štanjelsko zbirko odstopil 51 slik, 78 grafik in eno tapiserijo. Stalna zbirka, ki je sedaj v lasti Občine Komen, je neprecenljiva dediščina. Plemeniti ne samo Štanjel in Kras, ampak plemeniti tudi širši prostor od Trsta do Ljubljane.

V prostorih galerije se je v dvajsetih letih zvrstila vrsta kulturnih dogodkov - razstav, koncertov, srečanj, delavnic, seminarjev in drugih prireditev. Grad je v zadnjih letih še dodatno razvijal svojo ponudbo s širjenjem razstavne in seminarske dejavnosti in gostinske ponudbe, z organiziranjem porok in z drugimi dejavnostmi. Galerija pa ostaja tista osnova, na kateri se je razvoj začel in se še danes nanjo naslanja.

Ob dvajsetletnici galerije je Občina Komen izdala zbornik *Galerija Lojzeta Spacala 1988-2008*, v katerem so zbrani pogledi ljudi, ki so bili z galerijo povezani ob njenem nastanku ali pozneje. Poleg uvodnega nagovora župana Uroša Slamiča v njem beremo spominjanja Draga Mirošiča, predsednika pripravljalnega odbora za odprtje galerije, in Nelide Nemec, kustosinje stalne zbirke in nekdanje direktorice Goriškega muzeja, ki je galerijo prevzel v upravljanje. Svoje poglede predstavljajo tudi umetnikov sin Borut Spacal, Dušana Švagelj, dolgoletna upraviteljica galerije, in Suzana Mirošič, ki je sodelovala pri prenosu slik iz Italije v takratno Jugoslavijo. Na koncu sledi kronološki pregled dogodkov v galeriji, opremljen s fotografijami in z izrezki časopisnih člankov.

Kot se za galerijo spodobi, smo obletnico proslavili z razstavo *Trije pogledi kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel, Aleksij Kobal*, ki jo je pripravila kustosinja Nelida Nemec in bo na ogled do 2. novembra 2008.

Tina Jazbec